

ŚWIĘTOKRZYSKIE BEZ BARIER

przewodnik dla niepełnosprawnych

Świętokrzyskie Bez Barrier...

Tym pionierskim na rynku tematycznych przewodników wydawnictwem poświęconym pełnemu energii i magii Regionowi Świętokrzyskiemu, pragniemy przybliżyć i zachęcić osoby niepełnosprawne do uprawiania aktywnej turystyki i krajoznawstwa. Odwiedzenie choćby kilku opisanych poniżej miejsc zapewne na długo zapisze się w Waszej pamięci, pozwoli zdobyć nowe umiejętności, uatrakcyjni proces rehabilitacji i nie pozostanie bez wpływu na Wasze życie.

Turystyka, to dla osób niepełnosprawnych doskonała forma rehabilitacji ruchowej, sprzyjająca ograniczaniu konsekwencji niepełnosprawności zarówno w sferze psychicznej jak i fizycznej, to ważna płaszczyzna integracji społecznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin z osobami zdrowymi.

Informator powstał głównie z myślą o osobach niepełnosprawnych poruszających się samochodami osobowymi, bądź w zorganizowanych grupach - autokarami. Może okazać się przydatny zarówno podczas planowania jak i w trakcie trwania wycieczki. Najważniejszą jego częścią jest opis wybranych miejsc, obiektów na terenie województwa świętokrzyskiego, dostępnych lub częściowo dostępnych dla osób niepełnosprawnych, głównie z dysfunkcją narządu ruchu.

W natłoku różnej skali seminariów, konferencji i sympozjów na rzecz aktywnej turystyki osób niepełnosprawnych, rzeczywiste działania zmierzające do likwidacji komunikacyjnych, architektonicznych czy wreszcie mentalnych barier wciąż są niewystarczające i niewielkie. Z pewnym zakłopotaniem stwierdzamy, iż w naszym regionie nie ma dotąd ani jednego szlaku turystycznego w pełni bezpiecznego i zaadoptowanego dla osób niepełnosprawnych.

Pocieszającym zjawiskiem jest fakt zauważania przez animatorów turystyki oraz przemysł turystyczny potrzeb osób niepełnosprawnych: konieczność zapewnienia im rzetelnej informacji turystycznej, szczegółowej inwentaryzacji, opisu szeregu barier jakie mogą ograniczać im dostęp do zabytkowych obiektów, szlaków, bazy noclegowej czy gastronomicznej.

Jesteśmy świadomi, że niniejszym wydawnictwem wpisujemy się zaledwie w ten początkowy i niezwykle istotny etap otwierania Regionu Świętokrzyskiego dla osób niepełnosprawnych. I choć nasz Informator nie znosi barier architektonicznych, mentalnych czy finansowych, to wierzymy, że stanowi ogniwo w łańcuchu działań dostosowujących formę i organizację szlaków, obiektów czy wypraw turystycznych do specjalnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

Definicja osoby niepełnosprawnej oraz jej prawa zawarte są w Ustawie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 01.08.1997 r. „Karta Praw Osób Niepełnosprawnych”. Opisanie tam prawa wynikają zarówno z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jak i Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz innych aktów prawa międzynarodowego i krajowego. W myśl Karty osoba niepełnosprawna to taka, której sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi. Osoby te mają prawo do niezależnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.

Wśród praw osób niepełnosprawnych znajdują się: prawo do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Według danych szacunkowych problem niepełnosprawności dotyczy około 15% ludności Polski.

Trasa I

Szewna – Ostrowiec Świętokrzyski – Krzemionki – Bałtów – Ćmielów

■ Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Mikołaja w Szewnej

Późnobarokowy kościół wybudowany na miejscu poprzedniego zniszczonego podczas potopu szwedzkiego. Obok kościoła plebania z 1788 r. Przed kościołem znajduje się metalowa brama, wykonana przez ostrowieckich hutników w 1902 roku.

 Podjazd na parking obok kościoła, wyłożony brukiem. Wejście główne – niedostępne, wejście po prawej stronie parkingu z podjazdem, przy wejściu do kościoła dwa stopnie w dół, każdy wysokości 20 cm. Wewnątrz kościoła – brak barier.

■ Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Św.

W neoklasycznym pałacu Wielopolskich z XIX w., położonym w zabytkowym parku ostrowieckim mieści się Muzeum Historyczno-Archeologiczne. W zbiorach muzeum znajduje się m.in.: broń biała i palna, medale i medaliony polskie i obce od XVIII do XX w., monety rzymskie znalezione w Chmielowie i Nietulisku. W parterowej części muzeum można obejrzeć wystawy stałe: „Galeria portretów książąt i królów polskich wg M. Bacciarellego”, „Wystawa zabytkowych fajansów i porcelany Ćmielowskiej” oraz „Kolekcja srebra i platerów stołowych z XIX i XX wieku”.

■ Muzeum Historyczno-Archeologiczne

ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel./fax 041 265 36 51
tel. 041 248 47 00
czynne: pon.- pt. 9.00 – 15.00

niedz. 13.00 –17.00 wstęp wolny
czas zwiedzania: 30–45 min.
ceny biletów: normalny 3 zł
ulgowy 2 zł

 Podjazd możliwy pod sam ganek obiektu, przy wejściu dwa stopnie wysokości 10 cm. Możliwość zwiedzania tylko ekspozycji stałych na parterze. Toalety w części piwnic niedostępne.

Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim

Pływalnia „Rawszczyzna” jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce obiektów pływackich wyposażonym w wielofunkcyjny basen, spełniający wymagania stawiane obiektom ubiegającym się o organizację międzynarodowych zawodów pływackich. Pływalnia „Rawszczyzna” to także nowoczesny Dział Odnowy Biologicznej i Rehabilitacji, który oferuje zabiegi z zakresu: hydroterapii, kinezyterapii, fizykoterapii, krioterapii miejscowej i ogólnoustrojowej oraz światłoterapii.

Kryta Pływalnia „Rawszczyzna”

ul. Mickiewicza 32, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

tel. 041 265 00 00, fax 041 267 41 03

www.mosir.ostrowiec.pl

czynne: pon. - pt. 7.00-22.30, sob. - niedz. 14.00 –22.00

 Parking asfaltowy, podjazd, toalety, kawiarnia. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Obok pływalni Galeria Tesco, dobrze przystosowana dla niepełnosprawnych.

Muzeum i Rezerwat Archeologiczno – Przyrodniczy w Krzemionkach

Krzemionki, zwane Opatowskimi to kompleks dawnych kopalń koło Ostrowca Św., gdzie wydobywano krzemień – podstawowy surowiec do produkcji narzędzi. Kopalnie te eksplotowane były w okresie od ok. 3900-1600 l. p.n.e. przez różne ludy, które pozostawiły po sobie świadectwa materialne określane przez archeologów mianem kultur: pucharów lejkowatych, amfor kulistych i mierzanowickiej. Na terenie rezerwatu znajdują się dwie podziemne trasy turystyczne oraz odtworzona wioska neolityczna sprzed 5000 lat, w której odbywają się warsztaty archeologiczne. Po zwiedzaniu – na zamówienie dla zorganizowanej grupy - pieczenie kielbasek na ognisku.

Muzeum i Rezerwat Archeologiczno – Przyrodniczy

Krzemionki k. Ostrowca Św., 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel./fax 041 262 09 78

czynne: I. V - 30 IX pon. – pt. 9.00–15.00, sob. 9.00–17.00
niedz. i święta 13.00-17.00, VII i VIII sob.- niedz. 13.00-19.00,
IV i X pon. – sob. 9.00-16.00, niedz. i święta 11.00-16.00
I.XI-31.III pon.-sob. 9.00-15.00, niedz. i święta 11.00-15.00

www.krzemionki.pl

czas zwiedzania (łącznie z zajęciami): 2,5 – 3 godz.

ceny biletów: normalny 13 zł, ulgowy 10 zł.

Dojazd do Krzemionek z Ostrowca Świętokrzyskiego (czas przejazdu ok. 20 min.).

Podjazd na parking utwardzony drobnym żwirem. Parking płatny (5 zł).

Rezerwacja Muzeum obowiązkowa (tel. 041 262 09 78).

Toalety z podjazdem. Przejazd na wioskę neolityczną otoczoną ostrokołem – wstęp 2 zł. Do pokonania ok. 400 m. Podłoże naturalne, utwardzone, bez przeszkód. W wiosce swobodny dostęp do zainscenizowanych chat, zagród, warsztatu garncarskiego, wieży strażniczej. Wokół miejsca przygotowanego pod ognisko - ławeczki. Możliwość zorganizowania warsztatów po wcześniejszym ustaleniu (pogawędki o kulturach zamieszkujących te tereny, pokaz prac na kole garncarskim, ostrzenie grotów i inne). Szyby trzech kopalń nakryte zadaszaniem, można zwiedzać na powierzchni – dostępne podjazdy (inscenizacja wydobywania, obróbki krzemienia pasiastego, wystawy archeologiczne w gablotach). Zejście w głąb kopalni niedostępne. Długość trasy wraz ze zwiedzaniem wioski ok. 1 km. Ceny za zwiedzanie ustalone indywidualnie, w zależności od wybranej opcji.

Jurapark w Bałtowie

Zwiedzanie parku to podróż w czasie poprzez okresy geologiczne od kambru do dziś. Na kolorowych tablicach rozmieszczonych wzdłuż trasy można znaleźć informacje dotyczące układu kontynentów czy rozwoju życia w morzach i na lądach przed milionami lat. Największą atrakcją stanowią naturalnej wielkości rekonstrukcje kilkudziesięciu dinozaurów i innych wymarłych zwierząt. Rekonstrukcje gadów zostały wykonane z ogromną dbałością o zachowanie ich naturalnego wyglądu. Ścieżka kończy się wejściem do Muzeum Jurajskiego. Zwiedzanie Jurapark można połączyć z innymi atrakcjami Bałtowa: zwiedzaniem Zwierzyńca Bałtowskiego (dolny dostępny bez przeszkód, górny zwiedzany z pokładu tzw. schoolbus'a, dostępny po wcześniejszym zgłoszeniu – rezerwacja przystosowanego dla osób niepełnosprawnych samochodu), zwiedzaniem Ośrodka Jazdy Konnej, przejażdżką konną pod okiem przygotowanego do pracy z osobami niepełnosprawnymi instruktora czy pokazem tresury psa policyjnego lub spacerem jedną z czterech ścieżek dydaktycznych. Grupy zorganizowane mogą też wziąć udział w warsztatach plastycznych.

Jurapark Bałtów

27-423 Bałtów 8a (12 km na północ od Ostrowca Św.)

tel. 041 264 14 20 lub 21

www.juraparkbaltow.pl

czas zwiedzania: 2 – 6 godz.

ceny biletów: normalny 16 zł, ulgowy (dzieci do lat 12, emeryci, renciści) 12 zł

dzieci do lat 4 – wstęp wolny,

dla grup zorganizowanych (powyżej 25 osób) - 10 zł/os.

Zwierzyniec dolny: 8 zł

Pokaz tresury psów: 2 zł

Dojazd do Bałtowa z Krzemionek (czas przejazdu ok. 15 min.). Parking asfaltowy – bezpłatny dla autokarów, płatny (5 zł) dla samochodów osobowych. W odległości 100 m od parkingu - kasy biletowe i przejście na teren Juraparku. Toalety bez przeszkód, tuż za kasami po lewej stronie. Na początku trasy, po lewej mała gastronomia (jest podest drewniany – wys. ok. 15 cm) i sklepiki z pamiątkami. Długość trasy do pokonania ok. 700 m. Czas zwiedzania 1 – 2 godz. w zależności od zainteresowania. Cała trasa bardzo przyjazna dla niepełnosprawnych, bez barier. Bałtów - mini ZOO, można podjechać autokarem, samochodem w pobliże lub od wejścia na teren Parku przebyć ok. 200 m. W ZOO trasa częściowo asfaltowa, częściowo utwardzona naturalnie. Pokaz tresury psów – po wcześniejszej rezerwacji można zorganizować w miejscu dostępnym np. na trawniku. Ścieżki dydaktyczne – trasa częściowo asfaltowa, częściowo utwardzona naturalnie.

Żywe Muzeum Porcelany w Ćmielowie

Początki produkcji porcelany ćmielowskiej sięgają 1804 roku. Obecnie w miejscu dawnej wytwórni „Świt” działa Fabryka Porcelany AS w Ćmielowie. Atrakcją jest nie tylko kontynuująca wieloletnie tradycje fabryka, a przede wszystkim tutaj Żywe Muzeum Porcelany, gdzie na miejscu można zapoznać się z procesem produkcji porcelany, obejrzeć współczesną kolekcję porcelany figuralnej, zobaczyć film o Ćmielowie, wyświetlany w 22 metrowym, starym piecu oraz popatrzeć na gigantyczną galerię porcelanowych rzeźb.

Fabryka Porcelany AS Ćmielów

ul. Sandomierska 243, 27-440 Ćmielów, tel./fax 015 861 20 21

www.as.ćmielow.com.pl

czynne: poniedziałek - sobota 8.00-16.00

czas zwiedzania: 30 – 60 min.

ceny biletów: normalny 15 zł, ulgowy 10 zł.

 Dojazd z Bałtowa drogą krajową 754 na Ostrowiec Św. W miejscowości Magonie skręcamy w lewo na drogę lokalną do Ćmielowa (ok. 17 km). Parking utwardzony żwirami, położony 20 m od budynku parterowego z ekspozycją. Czas zwiedzania ok. 1 godziny. Ekspozycja muzealna, wzorcownia dostępna dla osób niepełnosprawnych. Prezentacja filmu o produkcji porcelany we wnętrzu oryginalnego zabytkowego pieca – przy wejściu trzy schodki. Drużyna – wzorcownia, gdzie oglądamy gotowe produkty z możliwością ich zakupienia. Toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zwiedzanie w grupach po 25 osób co 30 minut. Należy dokonać rezerwacji.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Gromada” ***

Al. 3 Maja 13, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 041 265 42 22, fax 041 265 44 08

www.hotele.gromada.pl

parking strzeżony, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel MAGNAT *

Jacentów 117 koło Ostrowca Świętokrzyskiego
27-580 Sadowie
tel. 015 869 26 99, fax 015 869 23 14

www.hotel-magnat.pru.pl

parking utwardzony, dogodny wjazd do hotelu, tu dostępne pokoje i bar na parterze.

Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej Osób Niepełnosprawnych przy Stowarzyszeniu „SARON” w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Os. Ogrody 16, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 041 263 09 52

www.caszon.ostrowiec.info

Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo w Ostrowcu Świętokrzyskim „SARON”.

Os. Ogrody 16, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 041 266 10 19

www.saron.ostrowiec-sw.pl

Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „Leśne kąty”

Sudół 3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 041 263 03 77

www.hotel-lk.pl

5 km od Ostrowca Świętokrzyskiego w stronę Bałtowa. Podjazdy z zewnątrz i w środku. Parking utwardzony, dogodny wjazd do hotelu, tu dostępne specjalnie przygotowane dla osób niepełnosprawnych dwa pokoje (8 miejsc) na parterze.

Motel „Przystań” *

Rudka 4, 27-415 Kunów
tel. 0605 048 133, 0603 790 114

parking strzeżony, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Morawica – Piotrkowice – Busko-Zdrój – Solec-Zdrój – Wiślica – Młodzawy – Pińczów – Chałupki k. Morawicy

Morawica-Kalwaria Świętokrzyska

Nieopodal Kielc, w miejscowości Morawica 10 lat temu wybudowano Kalwarię Świętokrzyską. To najmłodsza – jedna z 18 kalwarii w Polsce. Na razie, mimo spektakularnych działań artystycznych Piotra Rubika czy Zbigniewa Książka jest atrakcją dla nielicznych turystów i najbardziej wytrwałych wiernych. Wkrótce jednak może stać się jedną z wizytówek regionu.

 Dojazd z Kielc drogą na Tarnów (ok. 12 km). W miejscowości Morawica skręcamy w lewo na Kalwarię Świętokrzyską, po 300 m dojeżdżamy do asfaltowego parkingu po lewej stronie przed kościołem. Wejście na ścieżki Gólgoty bez barier. Do kościoła można przejść, omijając schodki z lewej strony. Na ostatni podest schodów podjazd. Alejki spacerowe utwardzone sytym żwirem. Po prawej stronie na wzgórzu widoczne są stacje Drogi Krzyżowej w formie kapliczek (na każdej z nich znajduje się scena z męki pańskiej i sentencja). Centralne miejsce wzgórza zajmuje gólgota utworzona z zabytkowej

podworskiej kaplicy Oraczevskich. Cała trasa bardzo przyjazna dla niepełnosprawnych, bez barier. Na trasie spacerowej ławeczki. Za kościołem toalety - dostępne dla osób niepełnosprawnych. Czas zwiedzania ok. 1 godziny.

Piotrkowice - Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej

Tradycja mówi, że tu gdzie dziś stoi kościół gospodarz wyorał z ziemi figurkę... Ciężko chora dziedziczka Zofia Roksicka została cudownie uzdrowiona, za co ufundowała w pierwszej połowie XVII w. klasztor i kaplicę.

 Dojazd z Kielc (ok.23 km), z Morawicy drogą na Tarnów (ok.11 km). Przy głównej bramie asfaltowy parking. Obok parkingu toalety (dwa schodki), sklepik z pamiątkami. Przejście z parkingu do kościoła - bez barier - odległość ok. 40 m. Przez główną bramę wchodzimy do kruchty i korytarza. Po lewej stronie korytarza kaplica zwana Domkiem Loretańskim – tu znajduje się gotycka figurka Matki Bożej datowana na rok 1400. Przejście do kaplicy - dwa niewysokie schodki. Po prawej stronie korytarza przejście do kościoła (bez barier) z wystrojem z XVII i XVIII wieku. Czas zwiedzania ok. 20 min.

Busko-Zdrój – Sanatorium Marconi, pijalnia wód

Busko-Zdrój to jedno z najlepszych uzdrowisk polskich, którego bogactwem jest unikalna w Europie woda siarczkowa i jodkowo-bromkowa. Wizytówką miasta i uzdrowiska położonego w południowej części miasta, są „Łazienki” obecnie Sanatorium „Marconi”, które zajmuje centralne miejsce parku zdrojowego. Obiekt wybudowany przez znanego architekta pochodzenia włoskiego - Henryka Marconiego, został oddany do użytku w 1836 roku. Największe bogactwo Buska-Zdroju to wody mineralne, które stosuje się w terapii chorób układu krążenia, narządu ruchu, układu węgetatywnego, chorób skóry. Podstawą kuracji są kąpiele siarczkowe i kuracja pitna. Tradycyjna hydroterapia wspomagana jest całą gamą zabiegów fizjoterapeutycznych oraz nowoczesną aparaturą medyczną m.in. aquamassage, vacuumed, platforma wibracyjna czy leczenie zimnem w komorach bądź kabinach kriogenicznych w temp. poniżej – 120°C. Oprócz zabiegów leczniczych można skorzystać z zabiegów upiększających i odmładzających typu SPA i Wellness przywracających harmonię ciała i ducha. W szerokiej ofercie uzdrowiska znajdują się: kapsuła młodości, masaże, kąpiele, okłady z błota z Morza Martwego, opalanie natryskowe, zabiegi relaksacyjne podczas muzykoterapii w grocie solno-jodowej. Warto pamiętać o zabraniu stroju wieczorowego. Sala koncertowa sanatorium „Marconi” niemal codziennie rozbrzmiewa muzyką. Co roku mają tu miejsce duże wydarzenia artystyczne: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz, Buskie Spotkania z Folklorem, Lato z Chopinem.

„Uzdrowisko Busko-Zdrój” S.A.

ul. F. Rzewuskiego 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 00, tel./fax 041 378 41 54
www.uzdrowisko-busko-zdroj.com.pl

Sanatorium „Marconi” – Centralna Rezerwacja

Park Zdrojowy, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 31 51, 041 370 31 52,
fax 041 370 30 50

 Obiekt w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W 2007 r. oddano do użytku nowoczesny Punkt Żywnienia, oraz sale konferencyjne z kawiarnią. W budynku sanatorium centralnie w holu pijalnia wód mineralnych (dostęp wolny). Dostępne wody:

a) solanka jodowo-bromkowa. Zawiera sól, żelazo, magnez, potas, jod i inne. Poprawia krążenie, wzmacnia system nerwowy, poprawia wydolność mięśnia sercowego, zwiększa odporność organizmu na choroby,

b) woda czysta,

c) woda siarczkowa, siarkowodorowa. Stosowana do kąpieli, płukania jamy ustnej, uodparnia organizm, obniża poziom cholesterolu i cukru we krwi, łagodzi bóle, poprawia ruchomość stawów, regeneruje skórę.

W głębi holu głównego, za pijalnią wód znajduje się sala koncertowa „lustrzana”. Do budynku prowadzi droga przez ogród zwany Krajobrazowym Parkiem Zdrojowym, zaprojektowany przez H. Marconiego, a założony przez ogrodnika Ignacego Hanusza. W Parku fontanna, muszla koncertowa, kaplica Św. Anny, kawiarnia, liczne ławeczki. Poczwórna aleja Mickiewicza dł. ok. 850 m, łączy ogród z buskim rynkiem. W mieście skwerek spacerowy o powierzchni 0,7 ha – Plac Zwycięstwa. Założenie ogrodowe z gwiazdźdźistym układem dróg. Bez barier architektonicznych - można się swobodnie poruszać.

Solec-Zdrój

Solec-Zdrój - położony przy trasie Kraków – Sandomierz, w odległości 22 km od Buska – jest od 1837 r. uzdrowiskiem charakteryzującym się łagodnym klimatem o małej wilgotności i dużej liczbie dni słonecznych w roku. Uzdrowisko Solec-Zdrój przyciąga coraz więcej kuracjuszy i turystów. Wcześniej do tutejszych „wód” przyjeżdżali m.in. Ignacy Jan Paderewski, Eugeniusz Kwiatkowski, znana diva operowa Wanda Wermińska, Aleksander Zelwerowicz, skrzypaczka Irena Dubiska i wiele innych znakomitości świata artystycznego. A wszystko, za sprawą miejscowych solanek odkrytych w 1815 roku przez radcę górniczego - inżyniera Beckera, który poszukując soli kamiennej odkrył bogate źródła wody mine-

ralnej o silnym zapachu siarkowodoru. Duże stężenie siarki dwuwartościowej i wysoka ich mineralizacja powodują, że soleckie wody są najsilniejszymi wodami leczniczymi w Polsce i jednymi z najlepszych w Europie. W uzdrowisku leczy się schorzenia narządów ruchu oraz układów obwodowego i nerwowego, choroby kobiece, zatrucia metalami ciężkimi a także schorzenia reumatyczne i ortopedyczno-urazowe. Tutaj powstał obiekt hotelowo-sanatoryjny „Malinowy Zdrój” bazujący na jednym z najsilniejszych ujęć solankowych. Oferuje szeroką gamę zabiegów odmładzających, tonizujących oraz upiększających, do których należą m.in. kąpiele perełkowe, kapsuła młodości, masaże, hydromasaże, koloroterapia, aromaterapia, terapia algami i solą, zabiegi ujędrniające ciało i twarz, relaks w saunie fińskiej, parowej oraz ziołowej.

Uzdrowisko Solec-Zdrój Sp. z o.o.

ul. 1-go Maja 1, 28-131 Solec-Zdrój
tel./fax 041 377 60 17, 041 377 60 61
www.uzdrowiskoolec.pl

Istotnym elementem uzdrowiska jest park zdrojowy, którego centralną oś stanowi szeroka kasztanowa alejka zwana ulicą Zdrojową. Prowadzi do sanatorium „Jasna”, do wybudowanego w latach 1923 – 25 Zakładu Przyrodoleczniczego. Obok ujęcie wody „Zdrój Solecki”. W odległości 200 m od sanatorium „Malinowy Zdrój” znajduje się zalew. Otoczenie dostępne i przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Wiślica

Wiślica – jeden z najstarszych ośrodków plemiennych, w średniowieczu i najważniejszych ośrodków grodowych. Uwagę przykuwa ufundowana przez Kazimierza Wielkiego gotycka Kolegiata Narodzenia NMP, wzniesiona na pozostałościach dwu kolejnych kościołów romańskich. To kościół z serii pokutnej króla, zwanej „Baryczkowską”. Zobaczyć tu można unikalną w skali europejskiej posadzkę wiślicką tzw. „Płytę Orantów” z 1170 r., pozostałości kościoła św. Mikołaja z X-XII w. oraz Dom Długosza z 1460r. ufundowany przez słynnego kronikarza - twórcę jednego z najwybitniejszych dzieł średniowiecznej historiografii europejskiej („Roczniki czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego”) – jako mieszkanie dla wikariuszy kolegiaty wiślickiej. We wnętrzach fragmenty polichromii z XV w. Obecnie mieści się w nim plebania i Muzeum Regionalne.

Muzeum Regionalne – Dom Długosza

Plac Solny 32, 28-160 Wiślica
tel. 041 379 21 64, 0508 869 366
www.muzeum.wislica.pl

czynne: śr.- pt. w godz. 9.00 - 16.00
dyżury sob. – niedz. w godz. 10.00-16.00
tel. 0508 869 366, 041 379 21 64
lub ks. Zygmunt Pawlik 041 379 20 39
czas zwiedzania: 40 min.
ceny biletów: normalny 5 zł, ulgowy 3 zł.

Z Solca-Zdroju drogą nr 79, następnie od Nowego Korczyzna drogami nr 973 oraz 771 dojeżdżamy do Wiślicy (24 km). Rynek – tu w pobliżu bazyliki można zaparkować samochód. Idziemy ul. Batalionów Chłopskich, po 150 m za mostkiem skręcamy w prawo, następny odcinek (podłóżę naturalne) ok. 200 m, dochodzimy do Łąki Wszystkich Świętych i

Błogostawionych Polskich. Miejsce odpowiednie na odpoczynek czy zorganizowanie zajęć. Na środku łąki umieszczony jest ołtarz, przed nim pomnik z rzeźbą Jana Pawła II. Wzdłuż łąki 15 rzeźb przedstawiających świętych. Corocznie w czerwcu odbywa się w tym miejscu zlot młodzieży, a w sierpniu spotykają się pielgrzymi idący do Częstochowy. Stąd możemy się udać do Bazyliki pod wezwaniem Narodzenia NMP. Dojście do kościoła - bez barier, wokół można się swobodnie poruszać. Przy wejściu do środka świątyni dwa niewysokie schodki. Podziemna część kościoła – niedostępna. Po przeciwnej stronie kościoła – Dom Długosza, w którym dostępna jest część na parterze. Szerokie drzwi, dwa schodki, po prawej stronie sala ekspozycyjna z polichromią XV w. i oryginalnym stropem od 1 do 7 belki. Główne eksponaty, które znajdują się w piwnicach są niedostępne z uwagi na strome schody. Dostępny jest pawilon ekspozycyjny, gdzie można zobaczyć odkrywkę archeologiczną: ślady kościoła z X w., Kaplicę grobową z XI w. oraz Misę Chrzcielną. W odległości ok. 300 m od pawilonu znajduje się plac rekreacyjny, po którym można się swobodnie poruszać (ławeczki, altanka, boiska sportowe), alejki wyłożone kostką chodnikową. Brak toalet dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.

■ „Ogród na rozstajach” w Młodzawach

W Młodzawach w odległość 20 km od Wiślicy, znajduje się jedyny w Województwie Świętokrzyskim prywatny ogród botaniczny, założony w 1993 r. przez artystę rzeźbiarza Tadeusza Kurczyńskiego. Ukryty w bajkowym krajobrazie Ponidzia, w pagórkowatym terenie pośród stuletnich drzew ogród zajmujący powierzchnię 1 hektara. Rośnie tu ponad 2 tysiące drzew, krzewów i bylin oraz rzadkich roślin egzotycznych. Dużą atrakcją tego miejsca są oczka wodne z bogatą kolekcją nenufarów, zaś panoramę ogrodu można oglądać ze specjalnych punktów widokowych. Dodatkową ciekawostką jest liczne ptactwo m.in. bocian czarny, wciąż rzadko spotykane białe oraz kolorowe pawie, czarne i białe łabędzie, a także wiele odmian kaczek, gęsi, papug i bażantów. Ogród na rozstajach – to prawdziwy raj na ziemi i duma naszego regionu. Rocznie zwiedza go około 6 tys. ludzi.

■ Ogród na Rozstajach

Młodzawy Małe 17, 28-400 Pińczów

tel. 041 357 92 65

www.ogrodnarozstajach.pl

czynny: IV-X sob.-niedz. i święta 9.00-19.00

w dni robocze tylko po dokonaniu wcześniejszej rezerwacji – grupy powyżej 25 osób.

ceny biletów: normalny 5 zł, ulgowy 3 zł, dzieci do lat 3 wstęp wolny.

Od miejsca postoju do głównego wejścia należy przebyć ok. 20 m w górę – odcinek utwardzony żwirem. Szeroka brama. Ogród położony na trzech poziomach. Po poziomie pierwszym można poruszać się swobodnie, pomocy wymaga pokonanie odcinka pomiędzy pierwszym a drugim poziomem. Trzeci niedostępny.

■ Pińczów – Zespół klasztorny Paulinów i Muzeum Regionalne w Pińczowie

Klasztor został ufundowany w XV wieku przez biskupa krakowskiego Zbigniewa Oleśnickiego i jego brata Jana zwanego Głowaczem. W 1436 roku sprowadzono do niego Paulinów. Obecnie znajduje się w nim Muzeum Regionalne i Pińczowski Samorządowe Centrum Kultury. Przed budynkiem klasztornym stoi pomnik pisarza Adolfa Dygasińskiego. Ekspozycja muzealna „Adolf Dygasiński – życie i twórczość” obrazuje silne związki pisarza z Pińczowem i Ponidziem. Można tam zobaczyć rękopisy, listy, fotografie oraz wiele innych pamiątek związanych z życiem i twórczością pisarza.

Muzeum Regionalne w Pińczowie Centrum Informacji Turystycznej Ponidzia

ul. Piłsudskiego 2a, 28-400 Pińczów, tel./fax 041 357 24 72
www.muzeumitpinczow.eu

czynne: V-IX pon., wt., pt. 9.00-15.00, śr., czw., sob., niedz. 10.00-16.30
X-IV pon. 9.00-15.00 wt. 8.00-15.00, śr., czw. 8.00-15.30
pt 8.00-15.00, sob.-niedz. 10.00-15.30

czas zwiedzania: 30 min.

ceny biletów: normalny 4 zł, ulgowy 2 zł., we wtorki wstęp wolny.

Samochód można zaparkować przy budynku Muzeum. Główne drzwi wejściowe - jeden szeroki podest, w przedsiönku szerokie dwuskrzydłowe drzwi, za nimi dwa schodki w dół. Dalej można poruszać się swobodnie, choć w całej placówce niedostępne są piwnice. Wejścia na poszczególne sale wystawowe bez barier.

■ Kaplica św. Anny w Pińczowie

Wzniesiona na Wzgórzu Klasztornym w 1600 roku, w stylu późnorenansowym, na rzucie kwadratu i przykryta kopułą z latarnią. Przed frontem świątyni stoi mała kruchta. Jest to pierwsza kaplica wolnostojąca w Polsce, o przeznaczeniu wyłącznie kultowym. Ze wzgórza roztacza się wspaniała panorama na miasto i dolinę Nidy.

Kaplica św. Anny na wzgórzu klasztornym jest dobrze widoczna z daleka. Można tam dojechać, ale tylko vanem, busem. Drogą na Kielce, skręcamy za oznakowaniem na Chmielnik, ponownie skręcamy w pierwszą dróżkę po prawej stronie (ul. Leśna), przed nami odcinek drogi polnej ok. 500 m.

Stąd niezapomniany widok na Pińczów i dolinę Nidy. Kaplica jest zamknięta.

■ Dom na Mirowie tzw. „Drukarnia Ariańska”

Wzniesiony został na przełomie XVI i XVII w., parterowy o rustykowanych ścianach. W jednej z izb sklepienie kolebkowo-krzyżowe. Obecnie znajduje się tu archiwum.

 Możliwe obejrzenie obiektu z zewnątrz.

■ Synagoga w Pińczowie

Wzniesiona na przełomie XVI i XVII wieku, jest jedyną architektoniczną pozostałością kultury żydowskiej w Pińczowie. Wewnątrz zachowały się: sklepienie z pozostałością stiukowej dekoracji, polichromia na ścianach, portale, uszkodzona skarbonka. Teren wokół synagogi otoczony murem z wbudowanymi fragmentami starych nagrobków z cmentarza żydowskiego.

 Możliwe obejrzenie obiektu z zewnątrz.

Wejście do synagogi wiąże się z koniecznością pokonania 5 stromych i wąskich stopni (w dół). Przy budynku znajduje się ponad 100 macew, przywiezionych z dwóch dawnych cmentarzy żydowskich.

■ Ośrodek Tradycji Garncarstwa w Chałupkach k. Morawicy

Jedynie tego typu miejsce w Polsce, obrazujące dzieje garncarstwa ludowego w jednym z ciekawszych ośrodków garncarskich w Polsce. Aby uchronić od zapomnienia cenny dla kultury ludowej ośrodek, w 1998 roku podjęto decyzję o stworzeniu stałej wystawy ilustrującej tradycję i dzieła mistrzów garncarskich, jacy zajmowali się tu produkcją naczyń użytkowych, ale także wytwarzaniem glinianych figurek. W Chałupkach organizowany jest doroczny festyn „Chałupkowe Garncynki”, dający niepowtarzalną okazję obejrzenia na własne oczy, jak powstaje wazonik czy misa oraz możliwość wypróbowania swoich sił w sztuce lepienia garnków.

Ośrodek Tradycji Garncarstwa

Chałupki, 26-026 Morawica

tel. 041 311 87 02

kustosz P. Józef Głuszek, 0606 109 980

czynne: wt. - niedz. 10.00 – 16.00.

Zwiedzanie w innych godzinach po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym.

ceny biletów: normalny 3 zł, ulgowy 1,50 zł, dodatkowo, za zajęcia praktyczne 2 zł/os.

Wszystkie własnoręcznie wykonane wyroby uczestnicy zajęć zabierają nieodpłatnie.

Miejscowość położona 27 km od Pińczowa w stronę Kielc. Parking – obok budynku – bezpłatny, wyłożony kostką chodnikową. Do budynku wygodny podjazd. Wewnątrz brak barier.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Gromada” **

ul. Waryńskiego 10, 28–100 Busko-Zdrój

tel./fax 041 378 30 01 do 4

www.hotelgromada.busko.com.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Pod Świerkiem” *

ul. Waryńskiego 38, 28–100 Busko-Zdrój

tel./fax 041 378 28 54, 041 378 14 64

www.hoteluna.realnet.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Pensjonat „Sanato” ***

ul. 1-go Maja 29, 28–100 Busko-Zdrój

tel./fax 041 378 19 48, 041 378 19 51

www.sanato.com.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Malinowy-Zdrój” ***

ul. Leśna 7, 28-131 Solec-Zdrój

tel./fax 041 370 40 00, 041 370 40 03

fax 041 370 40 02

www.malinowyzdroj.com.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Pensjonat Uzdrawiskowy SOLANNA ***

ul. Targowa 2, 28-131 Solec-Zdrój

tel. 041 377 61 80, 0609 734 999

fax 041 377 63 19

www.solanna.com.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Eliot” **

Brudzów 105 a, 26–026 Morawica

tel. 041 311 43 61, 041 301 44 01

www.eliot.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

„Dom Opieki Rodzinnej Borowiecki Jan”

w Pierzchnicy

ul. Kard. S. Wyszyńskiego 2

26-015 Pierzchnica

tel. 041 353 86 28

www.dor.com.pl

Obiekt położony w odległości 25 km od Kielc i Buska-Zdroju, całkowicie dostosowany dla osób niepełnosprawnych, jednak możliwość noclegu jest ograniczona do 5 osób.

Jaskinia Raj – Chęciny - Tokarnia - Jędrzejów - Nagłowice

■ Jaskinia Raj

Jedną z najbardziej znanych atrakcji turystycznych Gór Świętokrzyskich, wapienna jaskinia krasowa o rozwinięciu poziomym. Trasa obejmuje najpiękniejsze i najbogatsze w nacieki Salę Stalaktytową i Wysoką. Występują tutaj skupiska form naciekowych o unikatowym na skalę światową zagęszczeniu: stalaktyty, stalagmity, kolumny naciekowe, perły jaskiniowe i jeziora.

Jaskinia Raj

26-060 Chęciny

Rezerwacja - tel./fax 041 346 55 18

www.jaskiniraj.pl

czynne: 15. I – 15. XI wt.-niedz., w godz. 10.00-17.00

ceny biletów: 15 zł. (nie ma biletów ulgowych). Dzieci do lat 4 – wstęp wolny.

czas zwiedzania: 35 min.

Jadąc z Kielc w stronę Jędrzejowa zjazd z głównej drogi za oznakowaniem na parking. Parking utwardzony, płatny: autokar – 15 zł, samochód osobowy – 5 zł. W wyjątkowej sytuacji, ale tylko bussem, można podejść na zaplecze budynku Jaskini Raj. Dojście do parkingu do kas i obiektu przez las drogą asfaltową ok. 300 m. Na drodze miejscami wzniesienia powstałe pod wpływem działania korzeni drzew. Wejście główne – do pokonania jeden schodek. Toalety wejście szerokie, drzwi do kabin wąskie. Na zewnątrz i w środku ławeczki. Mała gastronomia – bez barier. Trasa zwiedzania wraz z wystawą muzealną i sztucznym korytarzem ok. 250 m. Na trasie dziesięć niskich schodków, możliwych do pokonania przez osoby niepełnosprawne. Jednorazowo jaskinię może zwiedzać 7–8 osób na wózkach z opiekunem, (opiekun nie płaci biletu). Dodatkowo osoby niewidome (tylko niewidome) mogą „oglądać za pomocą dotyku” niektóre formy nacieków.

■ Chęciny

Na szczycie dominującego nad Chęcunami wzgórza wzniesiony został pod koniec XIII wieku niewielki zameczek biskupa Jana Muskaty, rozbudowany później przez Kazimierza Wielkiego. W następnym stuleciu nadano mu ostateczny kształt, wydzielając zamek właściwy z dwiema cylindrycznymi wieżami oraz - pełniący funkcje gospodarcze - zamek niższy z czworoboczną wieżą. Znajdująca się na jego dziedzińcu, głęboka studnia - według legendy - miała być połączona podziemnymi ścieżkami z klasztorem na kieleckiej Karczówce, zaś dotąd nie odkryte lochy miały wypełniać królewskie skarby, gromadzone przez królową Bonę. Dzisiaj królewski zamek w Chęcinach to malownicza ruina, z której rozciąga się wspaniały widok na okolicę. Atrakcją - nie tylko turystycznego sezonu - jest też ukazująca się nocą „Biała Dama” - duch niezwykle chciwej królowej Bony, powracającej po zakopane skarby. Prócz zamku w Chęcinach znajduje się również szereg innych zabytkowych obiektów m.in.: wczesnobarokowy klasztor s. Bernardynek, kościół i klasztor Franciszkanów ufundowany przez Kazimierza Wielkiego w 1368 roku, kościół parafialny wzniesiony w pierwszej połowie XIV w. oraz renesansowy budynek dawnej karczmy zwany Niemczówką. Widowym śladem obecności Żydów w Chęcinach jest synagoga zbudowana w połowie XVII wieku, znajdująca się przy obecnej ulicy Długiej 21, obok dawnego domu rabi-
na. Dziś mieści się tu Gminny Ośrodek Kultury.

Centrum Informacji Turystycznej – LGD „Partnerstwo Chęciny”

ul. Małogoska 7 (Niemczówka), 26-060 Chęciny

tel. 041 315 18 29

www.lgd.checiny.pl, www.checiny.pl

czynne: pn. – pt. w godz. 8.00-16.00

Mimo tego, iż na zamek nie dostanie się osoba niepełnosprawna warto podjechać na przestronny parking pod zamkiem. Z parkingu wiedzie droga na zamek, w górę – początkowo dość szeroka, kamienista, trudna, ale możliwa do pokonania na wózkach inwalidzkich. Przy niej stoiska z regionalnymi pamiątkami oraz punkty gastronomiczne. Dalej droga gruntowa pnąca się ostro w górę – niedostępna dla niepełnosprawnych. W mieście, z zewnątrz można obejrzeć synagogę, zabytkowe kościoły, kamienice. Poruszamy się typowym „miejskim” chodnikiem.

■ Park Etnograficzny w Tokarni

Powstałe w 1977 roku Muzeum Wsi Kieleckiej jest jedną z największych placówek tego typu w kraju. Główną ekspozycję Muzeum stanowi Park Etnograficzny w Tokarni. Zgromadzone na jego terenie zabytkowe obiekty to najciekawsze i najcenniejsze przykłady drewnianej architektury dawnych wsi i miasteczek Regionu Świętokrzyskiego. Na terenie skansenu znajduje się również Wystawa Pojazdów Konnych Dworu i Wsi Kieleckiej.

■ Park Etnograficzny – Muzeum Wsi Kieleckiej

Tokarnia 303, 26-060 Chęciny, tel. 041 315 41 71

www.mwk.com.pl

czynny: X I – III wtorek – niedziela w godz. 9.00-15.00

IV wtorek – niedziela w godz. 9.00-16.00

V – VI poniedziałek – niedziela w godz. 9.00 - 18.00

VII – VIII wtorek – niedziela w godz. 10.00 - 18.00

IX poniedziałek – piątek w godz. 9.00 - 17.00

sobota – niedziela w godz. 10.00 - 18.00

X poniedziałek – piątek w godz. 9.00 - 17.00

sobota – niedziela w godz. 10.00 - 17.00

ceny biletów: normalny 10 zł, ulgowy 5 zł.

■ Wystawa Pojazdów Konnych Dworu i Wsi Kieleckiej

tel. 0692 346 214

www.powozy.polska24.pl

Drogą z Kielc w stronę Krakowa, 7 km od Chęciny, zjazd z głównej drogi za oznakowaniem na parking. Parking, bezpłatny - utwardzone podłoże naturalne. Stoiska z pamiątkami, za bramą z prawej strony kasa biletowa. Trasa w skansenie przebiega po naturalnym podłożu utwardzonym, częściowo porośniętym trawą. Ogólna powierzchnia Parku wynosi ok. 70 ha i dzieli się na 5 sektorów. Trudno jest zatem określić długość do pokonania – można wybrać różne odcinki w zależności od możliwości i potrzeb grupy. Niestety zdecydowana większość obiektów jest niedostępna dla turystów niepełnosprawnych. Posiadają one jeden lub więcej wysokich czasami progów, wąskie drzwi lub niewielką ilość schodków. Można je zatem obejrzeć tylko z zewnątrz. Na terenie skansenu istnieje możliwość zorganizowania odpoczynku, zajęć ruchowych itd. Po drodze miejsca do odpoczynku – ławeczki. Ze względu na podłoże po którym poruszać się będą niepełnosprawni turyści oraz brak schronienia dla większej grupy nie polecamy zwiedzania skansenu w dni i pory deszczowe.

■ Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie

Muzeum – otwarte w 1909 r. - powstało w oparciu o prywatną kolekcję lekarza z Jędrzejowa Feliksa Przypkowskiego, który od 1895 r. gromadził zabytkowe zegary słoneczne. Ekspozycja prezentuje zabytkowe wnętrza - mieszkanie rodziny Przypkowskich: zrekonstruowany gabinet lekarski, apartament w stylu XVIII w., zbiór zegarów słonecznych i mechanicznych. Zbiór ten to najważniejsza kolekcja w jędrzejowskim muzeum, pod względem liczebności i wartości eksponatów trzecia na świecie. Do najciekawszych eksponatów zalicza się zegar słoneczny z armatką strzelającą w południe, zegar króla Jana Kazimierza z 1645 r. czy unikatowy zegar karciany.

Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie

pl. Kościuszki 7/8

28-300 Jędrzejów

tel. 041 386 24 45, 041 386 11 56

www.muzeum.jedrzejow.pl

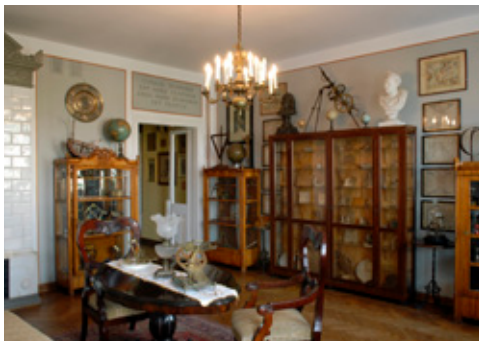
czynne: wt. - niedz.: 16 IV – 15 X

w godz. 8.00 – 17.00

16 X – 15 IV w godz. 8.00 – 16.00

czas zwiedzania: 30 – 40 min.

ceny biletów: normalny 10 zł,
ulgowy 7 zł.

Przejazd drogą nr 7 w stronę Krakowa, czas przejazdu ok. 40 min. Możliwość zaparkowania samochodu osobowego/autokaru w Ryнку obok Muzeum. Wejście na dziedziniec – bez przeszkód – tam toaleta z podjazdem i szeroką kabiną. Możliwość obejrzenia tylko plenerowych eksponatów z uwagi na wąskie drzwi i schody – brak możliwości zwiedzania ekspozycji muzealnej.

■ Klasztor Cysterski w Jędrzejowie

Zespół klasztorny z ok. 1149 r. zbudowany dla francuskiego opactwa cysterskiego przybyłego tu z Morimond z Burgundii. Tu od 1217 r. wiodł życie zakonne Wincenty zwany Kadłubkiem, autor liczącego cztery księgi dzieła pt. Kronika polska, stanowiącego główne, aczkolwiek niezbyt wiarygodne źródło historii dziejów Polski tamtego okresu. W bazylice znajduje się ołtarz grobowy Wincentego Kadłubka wraz z relikwiami.

Sanktuarium Błogosławionego Wincentego Kadłubka

ul. Klasztorna 20

28-300 Jędrzejów

tel. 041 386 23 08

czas zwiedzania: 30 min.

 Przejazd z pl. Kościuszki (rynek) w Jędrzejowie na ul. Klasztorną, drogą krajową 78 (Szczekociny, Zawiercie) ok. 2,2 km. Wjazd na bezpłatny parking przy kościele, utwardzony, wygodny. Odległość między parkingiem a wejściem do kościoła ok. 150 m. Do pokonania przy wejściu na plac kościelny sześć płaskich schodków. Obok parkingu toaleta z podjazdem, przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Przy wejściu do kościoła jeden próg. W świątyni można poruszać się bez przeszkód. Zwiedzanie bezpłatnie (dobrowolna ofiara).

Dworek Mikołaja Reja w Nagłowicach

W dworku wybudowanym ok. 1800 r. znajduje się jedyne w Polsce Muzeum Mikołaja Reja. Ekspozycja przedstawiająca życie i dorobek pisarski, obrazuje też związki pisarza z Nagłowicami oraz znaczenie jego twórczości dla piśmiennictwa i kultury polskiej.

Dworek Mikołaja Reja

ul. Kacpra Walewskiego 7, 28-362 Nagłowice
tel. 041 381 45 70

www.ug-naglowice.webpark.pl

czynne: V-IX pon. – sob. godz. 8.00 – 16.00
niedz. i święta godz. 9.00 – 17.00

X-IV pon. – sob. w godz. 8.00 – 16.00

czas zwiedzania: 45 min.

ceny biletów: normalny 3 zł, ulgowy 2,50 zł

 Dojazd drogą krajową 78 Jędrzejów – Katowice, (13 km od Jędrzejowa). Z drogi głównej skręcamy za oznakowaniem. Parking bezpłatny, naturalnie utwardzony. Dojście z parkingu do obiektu alejką zwirową – ok. 100 m. Przy głównym wejściu do obiektu dwa płaskie schodki, drzwi odpowiedniej szerokości. Toalety niedostosowane dla osób niepełnosprawnych. W dworku, pomiędzy pomieszczeniami niskie progi. W parku alejki z naturalnego podłoża, dwa stawy: między nimi mostek w stylu japońskim.

BAZA NOCLEGOWA

Motel „U Reja”*

ul. Jana Pawła II 27, 28–362 Nagłowice
tel. 041 387 98 88

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Lanckorona”* promesa

Skroniów 69c, 28-300 Jędrzejów
tel./fax 041 386 33 18

www.lanckorona.com.pl
parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Trasa IV

Kielce

■ Trasa turystyczno-spacerowa A

Plac Moniuszki – Muzeum Zabawek i Zabawy – główny deptak Kielce ul. H. Sienkiewicza – Plac Artystów – Plac Panny Marii – ogród przy Muzeum Narodowym – Parking na Pl. Moniuszki. Łączna długość trasy wraz z powrotem do autokaru ok. 1.500 m. Czas przejścia trasy wraz ze zwiedzaniem ok. 4 godz.

 Parking asfaltowy, na Placu Moniuszki obok Kieleckiego Centrum Kultury (KCK), płatny – autokar 10 zł, samochód osobowy 4 zł. Z parkingu przejście w stronę fontanny, do ul. H. Sienkiewicza. Do pokonania trzy przejścia dla pieszych, bez sygnalizacji świetlnej. Przed kościołem ekumenicznym skręcamy w lewo. Po przejściu chodnikiem ok. 20 m po prawej stronie dochodzimy do Muzeum Zabawek i Zabawy.

■ Muzeum Zabawek i Zabawy

Muzeum Zabawek i Zabawy jest największym i najstarszym muzeum zabawek w Polsce. Prezentuje kilka tysięcy eksponatów i kilkanaście wystaw m.in. zabawki historyczne i ludowe, lalki Barbie, modele samochodów, samolotów, statków, lalki teatralne. Najstarszym eksponatem Muzeum jest niemiecka lalka woskowa z końca XVIII w.

Muzeum Zabawek i Zabawy

Pl. Wolności 2, 25-367 Kielce
tel. 041 344 40 78, 041 344 48 19
www.muzeumzabawek.eu

czynne: codziennie oprócz poniedziałków
w godz. 9.00 – 17.00

czas zwiedzania ok. 50 min.

ceny biletów: normalny – 8 zł; ulgowy – 4 zł.

Bilet na wystawę czasowe: 4 zł

Opłata za wstęp dla posiadaczy kart „EURO26” – 2 zł

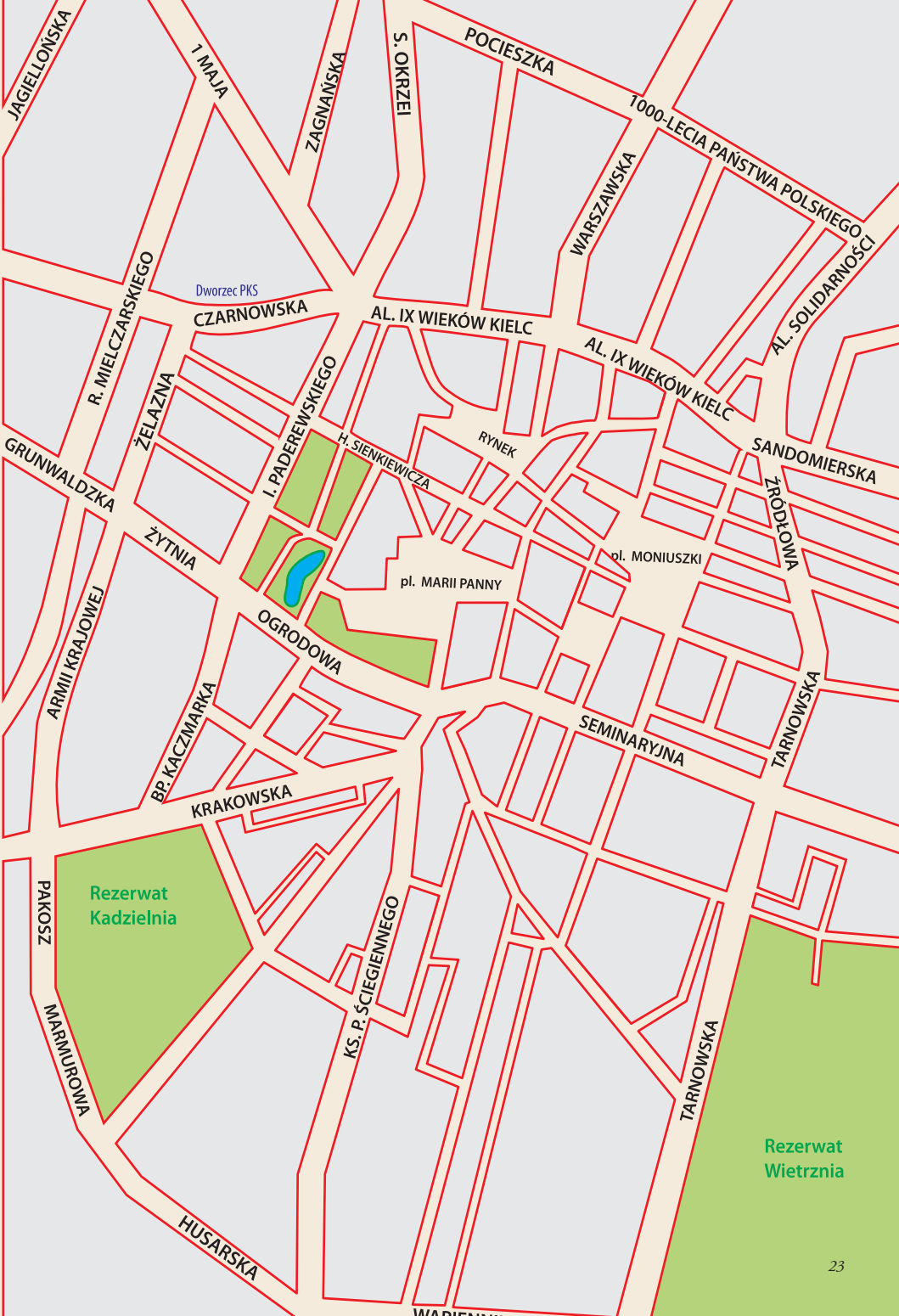
Opłata za lekcję muzealną – 4 zł od osoby, zwiedzanie połączone z lekcją muzealną: 7 zł.

Opłata za lekcję teatralną - 10 zł,

zwiedzanie połączone z lekcją teatralną: 12 zł.

 Wygodny podjazd do obiektu, brak progów, szerokie drzwi. Zwiedzanie wystaw na wózkach możliwe w grupie liczącej maksymalnie 10-12 osób. Wskazana rezerwacja. Po wcześniejszym ustaleniu możliwość zorganizowania warsztatów, dodatkowa opłata 2 zł od osoby. Swobodny dostęp do dziedzińca wewnątrznego, ławeczki. Toalety dostosowane dla niepełnosprawnych, szerokie kabiny.

JAGIELLOŃSKA
1 MAJA
ZAGNAŃSKA
S. OKRZEI
POCIESZKA
WARSZAWSKA
1000-LECIA PAŃSTWA POLSKIEGO
AL. SOLIDARNOŚCI
Dworzec PKS
CZARNOWSKA
AL. IX WIEKÓW KIELC
AL. IX WIEKÓW KIELC
R. MIELCZARSKIEGO
ŻELAZNA
GRUNWALDZKA
ŻYTNIA
I. PADEREWSKIEGO
H. SIENKIEWICZA
RYNEK
SANDOMIERSKA
ŻYDOKOWA
pl. MONIUSZKI
pl. MARII PANNY
OGRODOWA
ARMII KRAJOWEJ
BP. KACZMARKA
KRAKOWSKA
SEMINARYJNA
TARNOWSKA
TARNOWSKA
PAKOSZ
Rezerwat Kadzielnia
MARMUROWA
KS. P. ŚCIEGIENNEGO
WADIENNA
HUSARSKA
Rezerwat Wietrzna

■ Muzeum Historii Miasta Kielc

Ekspozycje ilustrujące dzieje Kielc od średniowiecza do współczesności. Placówka posiada w swej ofercie program przeznaczony dla osób niepełnosprawnych. Na stałej wystawie historycznej "Z dziejów Kielc" można „oglądać dotykowo” oryginalne eksponaty z poszczególnych epok m.in. broń, odznaczenia, przedmioty codziennego użytku. Przygotowane zostały także specjalne karty edukacyjne przystosowane do stopnia niepełnosprawności.

Muzeum Historii Kielc

ul. Św. Leonarda 4, 25-303 Kielce

tel. 041 340 55 20

www.muzeumhistoriikielc.pl

czynne: wt., czw., sob., niedz. i święta w 9.00-16.00 oraz śr., pt. 10.00-18.00

czas zwiedzania: 30 – 45 min.

ceny biletów: normalny 6 zł, ulgowy 3 zł, rodzinne do 4 osób 10 zł

lekcje muzealne 20 zł. Niedziela jest dniem bezpłatnym dla zwiedzających wystawę stałą.

Bilet na wystawy czasowe w niedziele i święta 3 zł.

Alternatywa dla wcześniej opisanej placówki - z parkingu na Placu Moniuszki dojście chodnikiem do muzeum ok. 200 m. Wejście do obiektu z ulicy Św. Leonarda, jeden niski szeroki schodek. Obiekt dostosowany dla osób niepełnosprawnych: toaleta z szeroką kabiną, winda, brak progów. Powracamy na ul. H. Sienkiewicza. Tym głównym deptakiem Kielc przejście w dół ok. 400 m do Placu Artystów (kierunek zachód). Podłoże wyłożone kostką granitową, boki płytami granitowymi. Tu ławeczki, fontanna, pomnik nawiązujący do legendy o powstaniu grodu i nazwy Kielc (na cokole dużych rozmiarów dzik). Wokół pomnika tablice ze skróconą wersją legendy oraz ławeczki. Łatwy dostęp. Odcinek od Placu Artystów do Placu Panny Marii prowa-

dzi wąskim chodnikiem, pod górkę. Na trasie przeszkody – kilka schodków, a na placu chodnik zazwyczaj zajęty przez zaparkowane samochody osobowe. Rozwiązanie alternatywne z Placu Artystów powrót deptakiem do autokaru i przejazd pod Pałac Biskupów Krakowskich. Przed obiektem swobodnie może zawrócić zarówno bus jak i autokar, jednak wjazd wymaga uzyskania stosownej zgody Urzędu Miejskiego w Kielcach. Wjazd samochodem osobowym tylko oznakowanym użytkowaniem przez osoby niepełnosprawne. Przejazd na Plac Panny Marii ok. 150 m stąd widok na:

- obelisk poświęcony Ks. Piotrowi Ściegiennemu,
- pomnik Ks. Jerzego Popiełuszki,
- Bazylikę Mniejszą pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny,
- dzwonnicy z zegarem,
- dawny Pałac Biskupów Krakowskich, a obecnie Muzeum Narodowe.

Katedra

Wzniesiona na Wzgórzu Zamkowym kolegiata pw. NMP ufundowana została przez Gedeona w 1171 r. Na przestrzeni wieków wielokrotnie przebudowywana obecnie stanowi wczesnobarokową, trójnawową bazylikę. W jej wnętrzu na uwagę zasługuje obraz Matki Boskiej Łaskawej Kieleckiej z Dzieciątkiem. Dla turystów udostępniono skarbiec katedralny i podziemną kryptę grobową biskupów kieleckich.

Skarbiec Katedralny

Pl. Panny Marii 3, 25-013 Kielce

tel. 041 344 63 07

czynny: po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznie

Katedra w środku dostępna, trzeba jednak pokonać dwa progi przy wejściu. Problem stanowi jednak pokonanie dość stromych schodów przed ogrodzeniem. To istotne utrudnienie w zasadzie uniemożliwiające zwiedzanie obiektu.

■ Pałac Biskupów Krakowskich w Kielcach

Barokowy pałac, była rezydencja biskupów krakowskich, jeden z symboli miasta, wzniesiony na Wzgórzu Katedralnym w latach 1637 - 1641. W 1816 r. Stanisław Staszic stworzył tu Szkołę Akademiczno-Górnictwą. Pałac pełnił również rolę sztabu legionowego Józefa Piłsudskiego, biura werbunkowego, drukarni, poczty, biura przepustek i siedziby redakcji lokalnego dziennika. Od 1971 r. mieści się w nim Muzeum Narodowe a w nim galeria malarstwa polskiego i sztuki zdobniczej (od pocz. XVII w. do lat 50 XX w. - m.in. P. Michałowski, J. Kossak, J. Brandt, J. Chełmoński, J. Malczewski). Z tyłu pałacu, zrekonstruowany zamkowy Ogród Włoski.

■ Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach

Zrekonstruowane, mieszczące się w południowo-zachodnim narożniku Pałacu Biskupów Krakowskich Sanktuarium Marszałka obejmuje: Salę Sztandarową, kaplicę, osobisty pokój J. Piłsudskiego, gabinet adiutanta. 12.VIII. 1914 r. J. Piłsudski wraz z batalionem kadrowym wkroczył do Kielc, zajmując dworzec i pałac biskupi, który stał się siedzibą jego sztabu. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, komendant strzelców przybył do Kielc na uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej na ścianie magistratu upamiętniającej 7 rocznicę wkroczenia I Kadrowki i nadania Piłsudskiemu, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z 15.X.1921 r., honorowego obywatelstwa miasta Kielce.

■ Pałac Biskupów Krakowskich – Muzeum Narodowe

pl. Zamkowy 1, 25-010 Kielce

tel. 041 344 23 18

www.muzeumkielce.net

czynne: wt. 10.00-18.00, śr.- niedz. 9.00-16.00

czas zwiedzania: 45 min.

ceny biletów: normalny 10 zł, ulgowy 5 zł, w soboty wystawy czasowe 5 zł.

 Główne wejście do Muzeum Narodowego wymaga pokonania czterech płaskich schodków. Toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych. W Muzeum możliwe jest zwiedzanie tylko parteru, wystawy czasowe:

- Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego (tu do pokonania dwa progi),
- uzbrojenie europejskie z XVI - XX wieku.

W Muzeum przygotowany jest projekt instalacji windy i założenia podjazdu na schodkach. Mijając główne wejście do Muzeum Narodowego, po prawej stronie zejście do ogrodów w stylu włoskim. W przejściu przez bramę niewielki próg kamienny. Zwiedzanie można kontynuować tylko do poziomu tarasu pierwszego, dalej uskoki wyrównane są uciążliwymi do pokonania schodkami. Alejki utwardzone żwirem. Powrót do Placu Panny Marii (przejście dla pieszych) i dalej chodnikiem (ul. Duża) do ul. Sienkiewicza, stąd do parkingu. Spacer można kontynuować do ulicy Zamkowej – przez bramę (jeżeli jest otwarta częściowo wtedy przejazd dla wózków jest zbyt wąski – klucze na wartowni tuż obok bramy po lewej stronie). Ulica jest pochylona w dół, wyłożona kostką granitową, po bokach chodniki. Dalsza część tej trasy opisana w punkcie następnym.

Trasa turystyczno-spacerowa B

Parking przy ul. Biskupa Kaczmarka – Staw – Park Miejski – Ptaszarnia – Parking. Łączna długość trasy wraz z powrotem do autokaru ok. 1.200 m. Czas przejścia trasy wraz ze zwiedzaniem ok. 1.5 godz.

 Przejazd na ul. Biskupa Kaczmarka (ulica jednokierunkowa). Po prawej stronie pas wydzielony na parking dla samochodów (bezpłatny). Z parkingu, chodnikiem w stronę przeciwną do wjazdu, kierujemy się do ronda. Na pierwszych pasach dla pieszych skręcamy w prawo, po lewej staw w Parku Miejskim im. ks. Stanisława Staszica założonym w 1830 r. Spacerując aleją kasztanowców po lewej stronie możemy zobaczyć:

- legendarną basztę „Plotkarka”,
- dawny pałac Naczelnika powiatu kieleckiego Tomasza Zielińskiego, dziś Dom Środowisk Twórczych, (od ulicy Zamkowej - podjazd dla niepełnosprawnych),
- ptaszarnię.

Wzdłuż klatek chodnik bez barier, końcowy odcinek ok. 10 metrów schody. Wracamy wzdłuż ogrodzenia ok. 30m, skręcamy w prawo, tu: ławeczki, muszla koncertowa, bezpłatne toalety miejskie z podjazdem i szerokimi kabinami. Możliwość przejazdu wokół stawu, zjazd nad staw bez przeszkód drogą asfaltową. Powrót do samochodu.

■ Rezerwat Kadzielnia

Skalne wzgórze zbudowane z wapieni górnodońskich. Występują tu liczne skamieniałości koralowców i innych zwierząt morskich sprzed 350 mln lat. Można tu zaobserwować liczne zjawiska tektoniczne, mineralizacyjne i formy krasowe. Kadzielnia stanowi największe skupisko grot i jaskiń na Kielecczyźnie (znajduje się tu 26 jaskiń i schronisk). Tu także malowniczo położony amfiteatr.

■ GeoPark Kielce

ul. Strycharska 6, 25-659 Kielce
tel. 041 367 66 54, fax 041 367 65 83
www.geopark-kielce.pl

Przejazd z parkingu przy ul. Biskupa Kaczmarka w Kielcach do rezerwatu przyrody nieożywionej „Kadzielnia” trwa ok. 10 min. Trasa przejazdu zależy od kierowcy i przewodnika. Parking dla autokar/samochodu (bezpłatny) na pasie bocznym wzdłuż ulicy Alei Legionów. Czas zwiedzania wraz z przejściem ok. 40 min. Z parkingu przejście chodnikiem, dalej przez bramę na koronę amfiteatru. Brak możliwości zejścia w dół do sceny. Oglądamy:

- Wzgórze Harcerskie z pomnikiem wzorowanym na pomniku z Westerplatte, poświęconym walczącym o wyzwolenie narodu i społeczne,
- amfiteatr zlokalizowany wśród skał,
- wapienne wychodnie skalne,
- tablice Mojżeszowe wmontowane w skałę.

Brak zaplecza sanitarnego, dostępnego dla osób niepełnosprawnych. Uwaga! Przygotowana jest przebudowa amfiteatru. Planowane rozpoczęcie robót w 2009 r.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Qubus” ****

ul. Składowa 2, 25-505 Kielce
tel. 041 243 81 00, fax 041 243 82 00
www.qubushotel.com
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Citi-Hotel”**

ul. Paderewskiego 4c, 25-017 Kielce
tel. 041 343 51 51, fax 041 345 79 82
www.citipark.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Kameralny” ***

ul. Tarnowska 7, 25-394 Kielce
tel. 041 348 25 30, fax 041 361 01 07
www.hotelkameralny.com
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Kongresowy” ***

Al. Solidarności 34, 25-323 Kielce
tel. 041 332 63 93, 041 332 63 60
fax 041 332 64 40
www.hotelkongresowy.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „La Mar” ***

ul. Sikorskiego 2, 25-434 Kielce
tel. 041 330 22 00, fax 330 23 00,
kręgielnia/basen, tel. 041 330 23 33
www.hotellamar.pl

Hotel „Lysogóry” ***

ul. Sienkiewicza 78, 25-501 Kielce
tel. 041 365 50 00, fax 041 365 50 01

www.lysogory.com.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Pod Złotą Różą” ***

Pl. Moniuszki 7, 25-334 Kielce
tel. 041 341 50 02, fax 041 343 78 81
www.hotel-pod-zlota-roza.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Karczówka” **

ul. Karczówkowska 64, 25-713 Kielce
tel. 041 345 66 06, tel./fax 041 366 26 26
www.hotelkarczowka.oit.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Maraton” **

ul. Boczna 15, 25-043 Kielce
tel. 041 362 91 16, fax 041 361 42 58
www.mosir.kielce.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Willa Magnat”***

ul. Wróblewskiego 3, 25-369 Kielce
tel. 041 361 26 20, 041 361 34 93
www.willamagnat.kielce.com.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Hotel „Stella” *

ul. Krakowska 374, 25-801 Kielce
tel./fax 041 346 51 64
www.hotelstella.pl
*parking, udogodnienia dla osób
niepełnosprawnych*

Trasa V

Oblęgorek – Samsonów – dąb Bartek – Czarniecka Góra – Końskie - Sielpia

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

W położonym niedaleko Strawczyna Oblęgorku mieści się posiadłość polskiego Noblisty – Henryka Sienkiewicza, którą pisarz otrzymał w darze od społeczeństwa w 1900 r. z okazji 25. rocznicy pracy literackiej. Twórca „Quo vadis” był tu zwykle latem, od 1902 do 1914 r. Od 1958 r. działa tu muzeum poświęcone jego życiu i twórczości.

Muzeum Henryka Sienkiewicza – Oddział Muzeum Narodowego

Oblęgorek, 26-067 Strawczyn

tel. 041 303 04 26

www.muzeumkielce.net

czynne: XI-IV śr. – niedz. 10.00 - 16.00

V-IX wt. – niedz. 10.00 - 17.00; X wt. – niedz. 10.00 - 16.00

czas zwiedzania: 45 min.

ceny biletów: normalny 8 zł, ulgowy 4 zł

Dojazd z Kielc drogą na Końskie. W miejscowości Kostomłoty skręt za oznakowaniem, następnie w Chełmcach w prawo. Dojazd na asfaltowy płatny (autokar 10 zł, samochód osobowy 5 zł) parking, oddalony od dworku o ok. 700 m. Zarówno parking jak i droga (niewielki odcinek kostka), bez barier. W drodze do dworku mijamy małą wystawę prac rękodziela kowalstwa artystycznego (jeden próg) pana Stanisława Moćko. Można zamówić warsztaty – pokaz kucia żelaza (2 zł, tel. 041 303 04 11). Dostęp do kuchni nie jest utrudniony, ale pomieszczenie jest małe i nie ma miejsc siedzących. Dalej aleją lipową, (asfalt) ok. 300 m przejście pod dworek. Następnie przejście przez bramę, kamienny podjazd do wejścia głównego budynku. Toaleta z szeroką kabiną. Po muzeum można się swobodnie przemieszczać tylko po parterze, gdzie znajdują się główne sale wystawowe. Góra obiektu - niedostępna. W przylegającym do obiektu parku – ławeczki oraz alejki umożliwiające swobodne poruszanie się.

■ Ruiny zakładu wielkopiecowego w Samsonowie

Samsonów to niewielka wieś, gdzie w 1818 roku z inicjatywy Stanisława Staszica wybudowano zakład wielkopiecowy tzw. „Hutę Józef”. Siłą napędową wszystkich urządzeń w hucie była woda z Bobrzy doprowadzona do zakładu sklepionym kanałem. Samsonowska huta pracowała do 1866 roku, kiedy to została zniszczona przez pożar. W centralnej części ruin znajduje się wielki piec, za nim wieża gichtociągowa, z której zasypywano piec wsadem. Resztki hal to dawne pomieszczenia modelarni, suszarni, odlewni i emalierni.

■ Lokalna Grupa Działania

„Dorzecze Bobrzy”

Kostomłoty II 94 a

26-085 Miedziana Góra

www.miedziana-gora.pl

 Dojazd z Oblegórka drogą krajową nr 750 (ok. 14 km). W Samsonowie brak parkingu, ale istnieje możliwość zatrzymania się obok obiektu. Wejście przez furtkę z niskim betonowym progiem, teren zakładu porośnięty trawą. Brak toalet.

■ Dąb „Bartek”

Jest jednym z trzech najstarszych polskich dębów szypułkowych. W latach międzywojennych uchodził za najokazalszy i najcenniejszy zabytek przyrody, o czym w 1934 r. zdecydował specjalny sąd konkursowy. Powszechnie uważa się, że ma 1200 lat, chociaż naukowcy najczęściej określają jego wiek na ok. 700 lat. Wciąż wydaje owoce i przyrasta. Ostatnie pomiary wykonane w 1993 r. wykazały, że drzewo ma ok. 30 m wysokości, koronę o rozpiętości do 40 m, obwód pnia 985 cm, a pierśnicę - 314 cm. Tuż obok „syn Bartka” - młody dąb posadzony dla uczczenia 1000-lecia Państwa Polskiego.

Bartków, gmina Zagnańsk

www.zagnansk.pl

 Z Samsonowa, jadąc dalej drogą lokalną 750 po 3 km dojeżdżamy do Bartkowa. Obok parking asfaltowy, płatny (autokar 5 zł, samochód osobowy 3 zł). Brak toalet. Pomnik przyrody znajduje się w odległości ok. 30 m od parkingu. Utrudnieniem może okazać się konieczność przejścia przez dość ruchliwą drogę. Dalej, można przejść wokół ogrodzenia, którym jest otoczony dąb. Podłoże naturalne, miejscami nierówności, teren lekko pochylony w stronę rzeki. Swobodnie można dojść do kapliczki Św. Huberta i ponad 40-letniego „syna” Bartka – Bartusia. Ławeczki. Przy parkingu, na podłożu z trawy, miejsce odpoczynku tzw. gryzbek.

■ Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze

Klimatyczne zalety niewielkiej wsi położonej w dolinie rzeki Czarnej, odkrył pod koniec XIX wieku doktor Michał Misiewicz. Założył uzdrowisko, którego atrakcją było źródło „Stefan” i woda zwana sercówką. Dziś w miejscu dawnego zakładu przyrodoleczniczego powstało Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji, otwarta została kryta pływalnia, sauna, jacuzzi, kryty hipodrom. W Centrum wykonywane są zabiegi w zakresie kompleksowej rehabilitacji pacjentów z schorzeniami narządu ruchu o etiologii neurologicznej, ortopedycznej, urazowej i reumatologicznej. Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji zapewnia opiekę i szeroki wachlarz usług rehabilitacyjnych z użyciem nowoczesnej aparatury w zakresie elektrolecznictwa, ciepłolecznictwa, magneto- i laseroterapii, krioterapii, hydroterapii, kinezyterapii indywidualnej i zbiorowej, hipoterapii, terapii zajęciowej i terapii wodnej.

■ Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji

Czarniecka Góra 43, 26-220 Stąporków
tel. 041 374 11 63, fax 041 374 11 62
www.rehabilitacjascr.pl

Do Czarnieckiej Góry najłatwiej dojechać z Kielc (45 km), skręcając z drogi krajowej nr 74 w Mniowie lub w Smykowie na Stąporków. Można też jechać przez Zagnańsk, Samsonów i Odrowęż (27 km). Przy wjeździe do ośrodka, po prawej parking. Z parkingu do pokonania odcinek utwardzonej drogi (ok. 150 m) do głównego budynku. Wejście do głównego budynku od strony basenu, tu podjazd i winda. W kompleksie znajdują się:

- budynek szpitalny wraz ze szkołą,
- hala zamknięta – budynek hipoterapii,
- basen (winda), ćwiczenia rehabilitacyjne na małym basenie. Basen jest również dostępny dla okolicznych mieszkańców. Wokół park, alejki wyłożone asfaltem i kostką. Ławeczki, fontanna, altanka, bardzo dużo zieleni. Wszystkie obiekty są dostosowane dla osób niepełnosprawnych.

■ Zespół Pałacowo – Parkowy w Końskich

W centrum Końskich zachowało się jedno z ciekawszych założeń parkowych w Polsce z tzw. małą architekturą ogrodową z II poł. XVIII i I poł. XIX stulecia. Można tu zobaczyć Oranżerię Egipską, Świątynię Grecką, Domek Wnuczętów, altany, glorięttę i ogrodzenia z basztami. W parku rosną liczne okazy drzew pomnikowych (lipy, dęby), wśród których zlokalizowany jest zespół pałacowy składający się z dwóch półkolistych skrzydeł.

■ Punkt Informacji Turystycznej i Izba Pamięci

Oddział PTTK w Końskich
ul. Zamkowa 7, 26-200 Końskie
tel. 041 372 31 70
www.pttkkonskie.pl

czynne: pon. – pt. 8.00 – 16.00
dni świąteczne po wcześniejszym uzgodnieniu

Z Czarnieckiej Góry wyjazd na drogę krajową nr 42 na Końskie (13 km). Tu, w zespole pałacowo – parkowym znajdziemy miejsce odpowiednie na spacer. Utwardzone alejki, ławeczki, obok restauracja i kawiarnia „Elita”, która posiada podjazd oraz przystosowane dla niepełnosprawnych toalety.

■ Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpi

Sielpia to największa miejscowość wypoczynkowa w Regionie Świętokrzyskim położona nad 60-hektarowym zalewem. W XIX w. działał tu jeden z największych zakładów przemysłowych. Obecnie w dawnych budynkach walcowni i pudlingarni mieści się Muzeum Zagłębia Staropolskiego. Do jego najcenniejszych eksponatów należy olbrzymie metalowe koło napędowe o średnicy 8 m. oraz wiele unikatowych maszyn i urządzeń. W lipcu odbywają się tu „Kuznice Koneckie”.

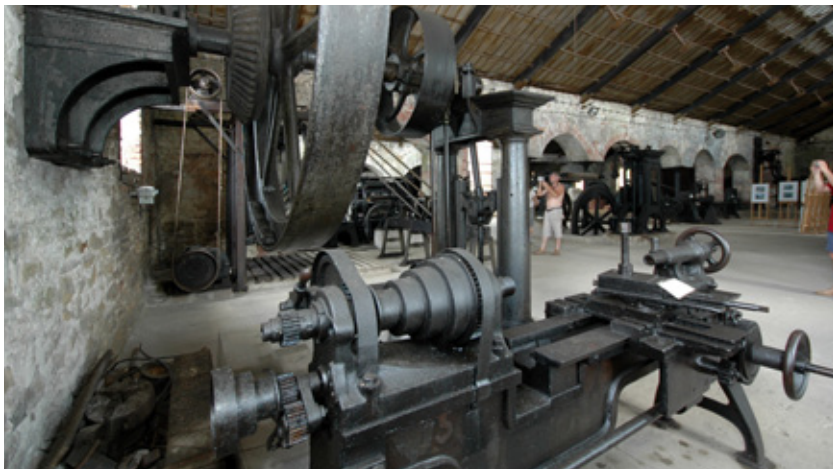
Muzeum Zagłębia Staropolskiego

ul. Słoneczna 19, Sielpia, 26-200 Końskie
tel. 041 372 02 93

czynne: wt.-niedz. godz. 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00.

ceny biletów: normalny 5 zł, ulgowy 2,50 zł

Dojazd z Końskich drogą nr 728 (11 km), z drogi głównej, w prawo na parking – podłoże naturalne, utwardzone. Po lewej stronie drogi – zalew. Z parkingu ok. 30 m. do wejścia na teren obiektu, przed bramą część zejścia (ok. 10 m) pochylona w dół. Następnie, przez szeroką bramę wchodzimy na dziedzińiec z zespołem budynków i eksponatami. Całość trasy to naturalne podłoże i ścieżki ułożone z kamieni. Główna hala ma szerokie przejście bez progu, można się po niej swobodnie poruszać. Brak toalet dostosowanych dla niepełnosprawnych.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel M*

ul. Piotrkowska 30, Modliszewice
26-200 Końskie
tel. 041 372 87 91

www.sodr.pl/hotelM.htm

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Energetyk” Sp z o.o. **

Kemping „Energetyk” **
(domki campingowe od kwietnia do października)
Sielpia, ul. Staszica 10-12, 26–200 Końskie
tel. 041 372 02 67, fax 041 372 01 22

www.hotelenergetyk.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Trasa VI

Sandomierz – Koprzywnica – Klimontów – Ujazd

Sandomierz ze względu na zabytkowy charakter starówki w większości ma obiekty niedostosowane dla niepełnosprawnych. Parking znajduje się tuż przy Bramie Opatowskiej (100 m), niestety jest mały (maks. dla 3 autokarów). Druga opcja dojścia na starówkę z parkingu od strony Wisły jest praktycznie niemożliwa, dojście jest trudne, uciążliwe i w dodatku pod górę. Droga od Bramy Opatowskiej oraz cały rynek wyłożone są kostką granitową, innych przeszkód jeżeli chodzi o nawierzchnię brak. Brama Opatowska możliwa jest do oglądania tylko z zewnątrz. Idąc ulicą Opatowską 20 m za bramą po lewej stronie kościół p.w. św. Ducha z barokowym wystrojem wnętrza. Z ulicy wchodzimy przez niewielki próg do kruchty i następnie do kościoła. Wejście jest na takim samym poziomie jak ulica. Kontynuujemy spacer ul. Opatowską; po 30 m można skrócić w lewo na plac Mały Rynek: wyłożony kostką granitową, ławeczki, fontanna, zejście do toalet od ul. Sokolnickiego. Z placu przejście pod Ratusz. Ulicą Opatowską również dojście do Ratusza. Na Rynku zatrzymujemy się obok Ratusza z XIV w., rozbudowanego w XVI i XVII w. stąd widok na:

- zabudowę wokół rynku,
- stylowe kamieniczki z XVI – XIX w.; kamienica Oleśnickich, dom Mikołaja Gomółki, kamienica nazywana „Konwiktem Boboli”, której w XVI w. właścicielem był słynny lekarz Stanisław Bartolon (stąd znane dawniej powiedzenie – już mu i sandomierski lekarz nie pomoże), dom Węgry Lazarczyka, dom Greka Kojczora i inne,
- studnię,
- instalację w formie kotwicy

Z Rynku kierujemy się ul. Mariacką w stronę Katedry p.w. NMP. Do przebycia ok. 300 m. Ulica brukowana kostką granitową, po bokach chodniki z szerokich płyt. Wejście przez główną bramę, w bocznej furcie z prawej strony kościoła przechodzimy przez kruchtę i cztery niskie schodki w dół, do nawy bocznej kościoła. Wejście główne – na życzenie może zostać otwarte, jednak tam też są dwa progi. Po kościele można poruszać się bez barier. Z dziedzińca Katedry widok na Zamek - obecnie Muzeum Okręgowe w Sandomierzu. Z katedry powracamy tą samą drogą do Rynku i ul. Sokolnickiego do parkingu.

■ Zamek królewski z XIV w. w Sandomierzu

Wzniesiony w Sandomierzu, na skarpie wiślanej przez Kazimierza Wielkiego, gotycki zamek był siedzibą m.in. księcia Henryka Sandomierskiego. Rozbudowany za czasów Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta, w czasie wojen ze Szwecją, oblężony i wysadzony w powietrze przez uciekającą załogę. Ocalałe wówczas skrzydło, jest tym, które przetrwało do dziś. Obecnie mieści się tu Muzeum Okręgowe w Sandomierzu.

■ Muzeum Okręgowe w Sandomierzu

ul. Zamkowa 12, 27 - 600 Sandomierz, tel./fax 015 832 22 65, 015 644 57 57
www.zamek-sandomierz.pl

Obiekt niedostosowany dla niepełnosprawnych.

■ Brama Opatowska

Ufundowana w XIV w. przez Kazimierza Wielkiego jest jedną z najlepiej zachowanych gotyckich bram miejskich w Polsce. Z Bramy Opatowskiej, z wysokości 30 metrów można podziwiać panoramę miasta i okolic.

■ **czynne:** od 1 V do 30 IX:
codziennie 10.00-18.00

 Obiekt dostępny z zewnątrz.

■ **W Sandomierzu** na szczególną uwagę zasługują ponadto: kościół św. Jakuba - jeden z najstarszych w Polsce ceglanych obiektów sakralnych oraz Dom Długosza – doskonale zachowany przykład gotyckiego domu mieszkalnego. Ofertę Sandomierza uzupełniają Góry Pieprzowe (nieдоступne) oraz lessowy Wąwóz Królowej Jadwigi (możliwy spacer, choć podłoże glębowe, naturalnie utwardzone może sprawiać trudności, zwłaszcza przy deszczowej pogodzie). Panoramę miasta można podziwiać z pokładu statku w trakcie rejsu po Wiśle.

■ Punkt Informacji Turystycznej

PTTK Oddział w Sandomierzu
ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz
tel. 015 832 23 05, tel./fax 015 832 26 82
www.pttk-sandomierz.pl

 Obiekty dostępne z zewnątrz.

 Rejs statkiem po Wiśle. Zjeżdżamy nad brzeg Wisły. Parking asfaltowy, bezpłatny przy nadbrzeżu. Trasa do pokonania od autokaru do wejścia na statek to odcinek ok. 150 m. Zejście na mostek do statku, utwardzone kamieniami tzw. kocie łby (niezbyt wygodne zwłaszcza dla wózków, ale można je pokonać). Rejs statkiem trwa ok. 50 minut, możemy podziwiać Sandomierz wraz ze skarpą, na której zlokalizowane są zabytki.

Koprzywnica – relikty romańskie

Historia tego miejsca sięga roku 1185, kiedy to do Koprzywnicy przybył opat Teodoryk z Morimond, który dzięki środkom finansowym wojewody sandomierskiego Mikołaja Bogorii i króla Kazimierza Sprawiedliwego rozpoczął budowę kościoła p.w. Panny Marii i św. Floriana. Wzniesiona z kamiennych ciosów romańska świątynia posiada nadbudowane z cegły gotyckie szczyty oraz dobudowane w okresie baroku zakrycie, kaplicę, zachodnią fasadę z kruchtą i wieżę sygnaturkę. Bardzo efektownie prezentuje się widoczne w całym kościele sklepienie krzyżowo-żebrowe oraz gotyckie malowidła. Prócz kościoła, z dawnego opactwa zachowało się skrzydło klasztoru z późnomańskim kapitułarzem posiadającym ciekawe sklepienie krzyżowo-żebrowe oraz fragmenty dworu opackiego z ok. 1615-1620 r.

Stowarzyszenie 800-lecia Opactwa Cysterskiego w Koprzywnicy

ul. Krakowska 78, 27-600 Koprzywnica, tel. 015 847 62 02
www.kuprzyszlosci.pl

 Dojazd z Sandomierza drogą krajową nr 79 (18 km), z drogi głównej skręcamy przed kościołem na prawo. Tu bezpłatny parking – podłoże kamienne, utwardzone. Z parkingu wejście na dziedziniec kościelny (płytki betonowe, nierówny bruk). Dojście do obiektu (droga lekko pochylona w dół) około 70 m. Wejście na teren obiektu trudne – dwa dość wysokie stopnie w dół. Wnętrze dostępne bez przeszkód, po świątyni można poruszać się swobodnie. Przy obiekcie brak toalet dostosowanych dla niepełnosprawnych.

■ Kolegiata św. Józefa w Klimontowie

Barokowa kolegiata św. Józefa ufundowana w 1637 r. przez Jerzego Ossolińskiego, zbudowana na planie elipsy, jest najpotężniejszą budowlą w Klimontowie. Wzniesiona przez Wawrzyńca Senesa według projektu nawiązującego do architektury kościoła Santa Maria della Salute w Wenecji należy do najoryginalniejszych i najpiękniejszych budowli z XVII w. W jej wnętrzu wokół eliptycznej części centralnej biegnie obejście, do którego otwierają się przysięenne wnęki ołtarzowe. Na piętrze wokół nakrytej kopułą, ozdobioną polichromiami nawy i prezbiterium zlokalizowana jest galeria emporowa. Wewnątrz świątyni na uwagę zasługują stiuki wykonane przed 1647 rokiem przez Jana Chrzyciela Falconiego, wczesnobarokowe portale, rokokowa polichromia na ścianach i sklepieniu kruchty, rokokowy chór muzyczny i organy oraz cztery ołtarze. Nad Klimontowem góruje klasztor i kościół pod wezwaniem NMP i św. Jacka. Klasztorny zespół podominikański jest znakomitym przykładem polskiej architektury późnorenesansowej, gdzie tradycyjną gotycką bryłę ozdobiono renesansową dekoracją szczytów nawy oraz systemem sklepień kolebkowych we wnętrzu. Opodal Rynku znajduje się wzniesiona w 1851 r. synagoga - klasycystyczna budowla z czterokolumnowym portykiem i dwubiegowymi schodami do pomieszczenia na piętrze.

■ Urząd Gminy Klimontów

ul. Zysmana 1, 27-640 Klimontów

tel. 015 866 11 00, 015 866 10 06

<http://klimontow.pl>

Dojazd z Koprzywnicy drogą nr 758 (13 km). Z drogi głównej skręcamy przed kościołem w prawo. Tu bezpłatny parking – podłoże asfaltowe, utwardzone. Z parkingu wejście na dziedziniec kościelny (bruk). Dojście do obiektu (droga lekko pochylona w górę) około 50 m. Brak ułatwień dla niepełnosprawnych - obiekt niedostępny – wejście wymaga pokonania 15 stopni. W Klimontowie (dojazd drogą w górę od kolegiaty) możliwe jest obejście z zewnątrz (chodnik asfaltowy) klasztoru i kościoła p.w. NMP i św. Jacka. Siąd panorama na miasto. Możliwość zaparkowania jedynie samochodu osobowego lub vana. Brak takiej możliwości dla autokaru.

■ Zamek „Krzyżtopór” w Ujeździe

Krzyżtopór (krzyż symbol wiary, topór herb Ossolińskich) jest jedną z najwspanialszych rezydencji magnackich w Polsce. Wybudowany na początku XVII wieku przez Krzysztofa Ossolińskiego, na planie regularnego pięcioboku obiekt, składał się z zespołu pałacowego, mieszkalno-gospodarczego i bastionowego systemu fortyfikacji.

Według legendy zamek posiadał 4 baszty – tyle co pór roku, 12 sal – tyle ile miesięcy, 52 pokoje – tyle ile tygodni oraz 365 okien – tyle ile dni w roku. Zamek w Ujeździe to budowla pełna – jak na czasy w których powstała – nowatorskich rozwiązań inżynierskich: Krzyżtopór posiadał system wentylacyjny i grzewczy, funkcjonowała instalacja wodociągowa o unikalnej konstrukcji, a nad salą jadalną w jednej z wież znajdowało się akwarium wypełnione egzotycznymi rybami. Obecnie jest ruiną udostępnioną do zwiedzania.

Zamek Krzyżtopór w Ujeździe

gmina Iwaniska, tel. 015 860 11 33

www.krzyztopor.eu

czynny: od 8.00 do zmroku

czas zwiedzania: ok. 1 godz.

ceny biletów: normalny 6 zł, ulgowy 4 zł/os

Bilety dla grup zorganizowanych (powyżej 20 osób) normalny 5 zł/os., ulgowy 3 zł/os.

Bilet biesiadny – 20 zł/os (zwiedzanie zamku, przewodnik, ognisko)

Dojazd z Klimontowa drogą nr 758 (13 km). Dojeżdżając do Iwanisk po lewej stronie drogi znajdują się ruiny zamku „Krzyżtopór”. Parking po lewej stronie, 20 m od głównego wejścia. Do zamku prowadzi wąskie przejście obok kas, ale można poprosić o otwarcie szerokiej bramy. Po prawej stronie od wejścia, toalety (nie dostosowane dla niepełnosprawnych), mała gastronomia. Przechodzimy przez drewniany most w kierunku bramy przejezdnej (tu do pokonania dwa progi). Niestety większą część zamku można zwiedzać z zewnątrz lub z dziedzińca wewnętrznego. Jedyny łagodny zjazd po prawej stronie, do pomieszczeń gdzie znajdowały się stajnie.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Basztowy” ***

Pl. Ks. J. Poniatowskiego 2, 27–600 Sandomierz
tel. 015 833 34 50, fax 015 833 34 70

www.hotelbasztowy.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Zespół Dworski Hotel „Sarmata” *** (promesa)

ul. Zawichojska 2, 27-600 Sandomierz
tel. 015 832 40 60, 015 832 41 30, 015 832 76 67

www.hotelsarmata.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Kemping „Browary” nr 201 ***

Pokoje gościnne (15 miejsc)

Czynny: V-IX

ul. Żwirki i Wigury 1, 27-600 Sandomierz
tel. 015 833 27 03, fax 015 832 30 50,
0604 403 869

www.majsak.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Motel ALIBI **

ul. Różana 21, 27-600 Sandomierz
tel./fax 015 832 76 98, 015 832 60 88,
015 832 77 80

www.motelalibi.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Trasa VII Święty Krzyż – Góry Świętokrzyskie

Dojazd do Huty Szklanej parking urządzony, asfaltowy, płatny (autokar 15 zł, samochód osobowy 7 zł). Sąd trasą długości ok. 2 km w jedną stronę, (łącznie z zejściem 4 km) udajemy się na Święty Krzyż. Czas przejścia wraz ze zwiedzaniem ok. 5 godzin. Rozpoczynamy wędrowkę w górę, drogą asfaltową. Po prawej stronie - pomnik poświęcony „Golgotie Wschodu” – obęjskie pomnika przyjazne dla niepełnosprawnych. Przez bramę wchodzimy na teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Po drodze ławeczki umożliwiające odpoczynek. Przechodzimy przez teren leśny – obszar ochrony ścisłej ŚPN „Św. Krzyż”. Po przebyciu 1.5 km zejście na galerię widokową – Łysa Góra (595 m n.p.m.). Osoby na wózkach podjazdem mogą dotrzeć do pierwszego tarasu galerii. Tu widok na:

*- wały kultowe z czasów pogańskich,
- Dolinę Dębniąską,
- gołoborza - rumowiska skalne.*

- wały kultowe z czasów pogańskich,
- Dolinę Dębniąską,
- gołoborza - rumowiska skalne.

Z tarasu widokowego powrót na drogę asfaltową, po lewej stronie mijamy wieżę nadawczą RTV. Dochodzimy do zachodniego skrzydła zespołu klasztornego. Przed nami Wystawa ŚPN. Wejście do środka bez barier, z tyłu budynku, od strony klasztoru. Wystawy poświęcone: faunie, florze, geologii ŚPN i Gór Świętokrzyskich – dostępne dla niepełnosprawnych. Kazamaty więzienne w tym obiekcie niedostępne, ze względu na bardzo strome schody.

Rozwiązania alternatywne:

1. Z Huty Szklanej można wynająć bryczki konne lub kolejkę elektryczną, ale bez możliwości zabrania na górę wózków.
2. Można uzyskać zgodę Powiatowego Zarządu Dróg w Kielcach (25-618 Kielce, ul. Miła 73 tel. 041 345 64 12, 041 345 63 98, 041 345 63 99, fax: 041 344 51 45 mail: pzdkielce@poczta.onet.pl) na wjazd na Św. Krzyż lub jeżeli jest to grupa niepełnosprawnych ruchowo, w powołaniu na stosowne przepisy, skierować bus/autokar bezpośrednio pod budynek obiektu ŚPN na Św. Krzyżu.

Wystawa Świętokrzyskiego Parku Narodowego na Świętym Krzyżu

W dawnym refektarzu klasztoru na Świętym Krzyżu, w pięknych wczesnobarokowych pomieszczeniach prezentowane są zbiory flory i fauny Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz skały, minerały, zdjęcia, mapy i przekroje geologiczne.

Wystawa Świętokrzyskiego Parku Narodowego

Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, gmina Nowa Słupia
tel. 041 317 70 87

www.swietokrzyskipn.org.pl

czynne: IV-X codziennie w godz. 9.00 – 18.00

XI-III codziennie w godz. 9.00-15.00

czas zwiedzania: 60 min.

ceny biletów: normalny 5 zł, ulgowy 2,50 zł (bilet służy również jako wejściówka na galerię widokową, umożliwia też jednodniowy pobyt na terenie Parku).

 *Trasa z wystawy do klasztoru – kamien-
na. Wejście szerokie, po drodze trzy schody
w różnych miejscach. Przez kruchtę wcho-
dzimy na gotyckie krużganki, dalej ko-
ściół klasycystyczny z elementami baroku,
powrót na krużganki, zakrystia, kaplica
Oleśnickich, Muzeum Misyjne. W obiek-
cie kawiarnia i jadalnia – niedostępne
ze względu na schody. Toaleta na terenie
klasztoru, jeden schodek do pokonania,
w środku kabina dla osoby na wózku.
Na zewnątrz świątyni droga kamienna.
Tą drogą dojdzie do strony wschodniej ko-
ścioła, do punktu widokowego (baroko-
wa brama, początek drogi królewskiej
i drogi krzyżowej, dzwonnica, pamiątko-
wy krzyż, Pasma Jeleniowskie i – może to
sedno tematu – przy kaplicy Oleśnickich,
obok cisu CZAKRAM). Tą samą tra-
są: obok stacji nadawczej RTV, dalej ob-
szar zalesiony powracamy na parking, do
autokaru.*

■ Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego – klasztor na Świętym Krzyżu

Klasztor pobenedyktynski na szczycie góry Łysiec w sercu Gór Świętokrzyskich to niezachwalna wizytówka Regionu Świętokrzyskiego. Za panowania Bolesława Chrobrego postawiono tu niewielki kościółek pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej. W czasach Krzywoustego zaczęto wznosić zabudowania benedyktyńskiego eremu, który kilkadziesiąt lat później złupili i zniszczyli Tatarzy. Odbudowany klasztor, gdzie od czasu przybycia pierwszych zakonników przechowywane były podarowane przez św. Emeryka, relikwie Krzyża Świętego, aż do potopu szwedzkiego był ważnym punktem na pątniczym szlaku. Zniszczony i odbudowany ponownie w końcu XVII stulecia zespół klasztorny spłonął niemal do cna wiek później. Wzniesiony ponownie w późnobarokowo-klasycystycznym stylu, odzyskał swą świetność, pomimo (w 1819 r.) kasaty zakonu benedyktynów. Dziś Święty Krzyż od 1936 r. pod opieką Misjonarzy Oblatów wciąż jest ważnym miejscem kultu religijnego przyciągającym na szczyt Łyśca (595 m n.p.m.) licznych wiernych. Pielgrzymi i turyści zwiedzają gotyckie krużganki wokół wirydarza oraz kaplicę Oleśnickich, w której przechowywane są Relikwie Drzewa Krzyża Świętego (pięć części z Krzyża Pana Jezusa). W klasztorze - Muzeum Misyjne Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej.

■ Muzeum Misyjne Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej

Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, gmina Nowa Słupia, tel. 041 317 70 21

czynne: dni powszednie 9.00-17.00, niedziele i święta 12.15-17.00

Dobrowolna ofiara za zwiedzanie

Kontynuując wycieczkę udajemy się autokarem/samochodem przez Nową Słupię i Dolinę Dębianińską do Bodzentyna (czas przejazdu - ok.40 min.).

Bodzentyn

W sercu Gór Świętokrzyskich w Bodzentynie znajdują się ruiny XIV- wiecznego zamku zbudowanego przez biskupa krakowskiego Floriana z Mokraska. W tej letniej siedzibie biskupów krakowskich - 19 czerwca 1410 roku - przebywał król Władysław Jagiełło powracający z pielgrzymki na Święty Krzyż, gdzie modlił się za pomyślny wynik nieodległej już rozprawy z Krzyżakami. Umieszczony na wysokiej skarpie, otoczony z dwu stron wodami rzeki Psarki, zamek przebudowywany w kolejnych stuleciach, zmienił się bardzo, stając się rezydencją magnacką. W 1789 roku mocą ustawy sejmowej przejęło go państwo. Od tego czasu pełnił funkcję magazynu, później lazaretu. Wreszcie całkowicie opuszczony i zapomniany, w 1902 r. uznany został za zabytek tzw. trwałą ruinę, podlegający ochronie. Innym cennym zabytkowym obiektem Bodzentyna jest gotycki kościół – obecnie kolegiata pw. Wniebowzięcia NMP i św. Stanisława. W bogatych wnętrzach świątyni podziwiać można tryptyk bodzentyński z początku XVI w. autorstwa ucznia Wita Stwosza Marcina Czarnego oraz renesansowy ołtarz namalowany w 1546 r. na polecenie Zygmunta Starego dla Katedry Wawelskiej jako ołtarz główny. Przy ulicy 3 Maja 12 warto zwiedzić Zabytkową Zagrodę Czernikiewiczów z 1897 r. – punkt etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej.

Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie

ul. Suchedniowska 3, 26-010 Bodzentyn

tel. 041 311 50 10, 041 311 55 11, tel./fax 041 311 51 14

www.bodzentyn.ugm.pl

Dyrekcja i Ośrodek Edukacyjny ŚPN

ul. Suchedniowska 4, 26–010 Bodzentyn

tel. 041 311 51 06

www.swietokrzyskiipn.org.pl

 Można tu zobaczyć ruiny zamku, zabytkowy kościół oraz zagrodę Czernikiewiczów. Obiekty z zewnątrz dostępne dla niepełnosprawnych. Głównym punktem pobytu w Bodzentynie jest budynek Dyrekcji SPN: podjazd, winda, warsztaty edukacyjne po wcześniejszym uzgodnieniu i rezerwacji – bezpłatnie, czas zwiedzania ok. 1 godz. Dalej z Bodzentyna kontynuujemy podróż do Św. Katarzyny. Można również dojechać tam bezpośrednio z Huty Szklanej przez Bieliny i Górno.

Muzeum Mineralów i Skamieniałości w Świętej Katarzynie

W sercu Gór Świętokrzyskich u stóp Łysicy, leży Święta Katarzyna. A w Świętej Katarzynie leży mnóstwo kamieni: szlachetnych, ozdobnych, rud metali i skamieniałości. Leży tam stukilogramowy kryształ górski, rubiny i szmaragdy i kamienie z całego niemal świata. Leży też świętokrzyski krzemień pasiasty. Wszystkie one ułożone są w przestronnych, dobrze oświetlonych i opisanych gablotach. Wszystkie znajdują się w pierwszym i zarazem jedynym w Regionie Świętokrzyskim prywatnym Muzeum Mineralów i Skamieniałości – w zaczarowanym świecie skał, minerałów i skamieniałości.

Muzeum Mineralów i Skamieniałości

ul. Kielecka 20, Św. Katarzyna, 26-010 Bodzentyn, tel. 041 311 21 16, 0501 282 697

www.swkatarzyna-muzeum.pl

czynne: pon.-sob. 9.00 – 19.00, niedz. 10.00 – 19.00

czas zwiedzania: 30-45 min.

ceny biletów: indywidualne: normalne 4 zł, ulgowe 3 zł
grupowe (powyżej 15 osób): normalne 3,50 zł, ulgowe 2,50 zł

 Parking bezpłatny wydzielony wzdłuż drogi poniżej zespołu klasztornej siostr Bernardynek. Odległość od parkingu do muzeum ok. 150 m. Przyjazne dla niepełnosprawnych Muzeum Mineralów i Skamieniałości - zewnętrzny podjazd, w środku brak przeszkód. Zwiedzanie na wózkach w grupach maksimum pięcioosobowych. Czas zwiedzania jednej grupy wraz z pokazem szlifowania kamieni ok. 40 min. Na miejscu sklep z biżuterią i innymi ozdobami wykonanymi głównie z minerałów. Możliwość podjechania na punkt widokowy zlokalizowany na Grzbiecie Krajeńskim skąd widok na Pasma Klonowskie, Górę Radostową, Dolinę Wilkowską, drewnianą kapliczkę „Jezusa Miłosiernego”. Łącznie ok. 30 min.

Ciekoty

Mieszkał tu w latach młodości Stefan Żeromski. Jego rodzice, Wincenty Żeromski i Józefa z Katerlów, wydzierżawili Ciekoty w 1869 r. Budynek dworu nie zachował się do czasów współczesnych. Na jego miejscu umieszczono pamiątkowy kamień.

W odległości 8 km od Św. Katarzyny w kierunku Kielc przejazd przez Dolinę Wilkowską, i miejscowość Ciekoty - teren nazywany „Żeromszczyzną”. Możliwość zatrzymania autokaru tuż obok ogrodzenia, w miejscu dawnego dworku w którym mieszkał Stefan Żeromski - pamiątkowy obelisk. W plenerze staw, przy którym w słoneczne dni można odpocząć, zorganizować zajęcia ruchowe (teren lekko pochylony w stronę stawu).

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Przedwiośnie” **

Mąchoćce Kapitulne 178, 26–001 Masłów
tel. 041 311 17 92 do 94, fax 041 311 17 95
www.hotelprzedwiosnie.pl
parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Uroczysko” ***

Cedzyna 44D k. Kielc
25–900 Kielce
tel./fax 041 368 11 16, 041 302 19 26
www.hotel-uroczysko.com.pl
parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Echo” ***

Cedzyna 44b, 25–900 Kielce
tel./fax 041 302 21 08, 041 344 74 69, 041 302 21 07
www.hotelecho.oit.pl

Hotel - Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy przystosowany jest do obsługi gości niepełnosprawnych z dysfunkcją narządów ruchu (obiekt pozbawiony barier architektonicznych, 11 pokoi 2-osobowych przystosowanych jest dla osób niepełnosprawnych, na miejscu znajduje się winda, do hotelu prowadzi podjazd, automatycznie otwierane drzwi).

Hotel „Gromada” ***

Cedzyna k. Kielc, 25–900 Kielce
tel./fax 041 302 21 11, 041 368 24 99, 041 368 25 00
www.hotele.gromada.pl
parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Skarżysko-Kamienna – Wąchock – Starachowice –
Kałków-Godów

**Muzeum im. Orła Białego
w Skarżysku-Kamiennej**

Muzeum posiada jedną z największych w kraju kolekcję ciężkiego sprzętu bojowego, zarówno z okresu II wojny światowej, jak i powojennego wyposażenia wojskowego. Na stałej wystawie plenerowej o powierzchni prawie 2 hektarów eksponowane są m.in.: pojazdy pancerne, artyleria raketowa i działa, samoloty, samochody i czołgi.

Muzeum im. Orła Białego

ul. Słoneczna 90, 26-110 Skarżysko-Kamienna, tel./fax 041 25 20 231

<http://orzelbialy.skarzysko.org>

czynne: IX-IV pon.- niedz. 8.00-19.00, V-VIII pon. – niedz. 8.00-20.00

czas zwiedzania: ok. 1 godz.

ceny biletów: normalny 6,00 zł, ulgowy 3,00 zł.

Zjazd za oznakowaniem z głównej drogi Kielce – Warszawa. Parking wyłożony kostką brukową w odległości ok. 50 m. od głównego wejścia do budynku. Główne wejście niedostosowane, jest możliwość przejścia bocznymi drzwiami budynku, ale również z pomocą opiekuna (trzy schodki). W środku budynku można poruszać się bez przeszkód. Plenerowa część ekspozycji dostępna – podłoże naturalne. W obiekcie brak toalet dla osób niepełnosprawnych. Osoby niewidome jeżeli zgłoszą wcześniej swój przyjazd, mają możliwość „oglądania” niektórych eksponatów za pomocą dotyku. W lutym 2009 r. zacznie działać strona internetowa dla osób niedowidzących i niewidomych.

■ Klasztor Cysterski w Wąchocku

W Wąchocku, słynącym w całej Polsce z dowcipów, w latach 1218-1239 wybudowano opactwo Cystersów składające się z kościoła i budynków klasztornych, w późniejszych okresach wielokrotnie przebudowanych. Dwubarwny kościół z ciosanego kamienia posiada barokowy wystrój. Zobaczyć tu można romański kapitułarz ze sklepieniem krzyżowo-żebrowym oraz wczesnogotycki refektarz. W krużgankach znajduje się krypta grobowa mjr. Jana Piwnika „Ponurego” – dowódcy Świętokrzyskich Zgrupowań AK, a w budynku klasztornym w 1991 r. powstało muzeum w oparciu o kolekcjonerską pasję zbierania pamiątek narodowych księdza Walentego Ślusarczyka.

Muzeum Ojców Cystersów – Klasztor w Wąchocku

ul. Kościelna 14, 27-215 Wąchock
tel. 041 271 50 66, fax 041 271 50 12

czynne: V–X w dni powszednie
9.00–12.00, 13.30–17.15, 18.00–20.00
w niedz. i święta kościelne 14.30–17.15;
XI–IV w dni powszednie 13.30–17.15
w niedz. i święta 14.30–17.15.

czas zwiedzania wraz z przejściem: ok. 1 godz.
ceny biletów: normalny 5,00 zł, ulgowy 2,00 zł.

 Dojazd do epitafium Jana Piwnika „Ponurego” bez przeszkód. Zwiedzanie: kapitułarz, lapidarium, refektarza, fraterni możliwe tylko z krużganków. Dostanie się do wewnątrz utrudniają wysokie schody i wąskie drzwi. Dostępny (jeżeli właśnie jest otwarty) wirydarz, ale ze względu na jego wielkość, dla pojedynczych osób. Uwaga - jeden niewielki próg. Muzeum ks. J. Ślusarczyka - niedostępne, ze względu na konieczność pokonania przy wejściu pięciu dość wysokich stopni. W obiekcie brak toalet dla niepełnosprawnych. Po zakończeniu zwiedzania klasztoru, wychodząc przez bramę skręcamy w prawo, chodnikiem z płyt (ok. 200 m.), jedno przejście przez pasy, dojdziemy do pomnika „Sołtysa na zagrodzie równego wojewodzie”. Powrót do samochodu tą samą trasą.

■ Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach

Muzeum Przyrody i Techniki obejmuje obszar 8 hektarów, na którym zlokalizowane były dwa zakłady wielkopiecowe (z 1841 i 1899 r.). Najcenniejszymi obiektami w muzeum są Wielki Piec na paliwo koksowe oraz największa na świecie maszyna parowa, która trafiła tu z Powszechnej Wystawy Przemysłowej w Paryżu. W jednej z hal hutniczych znajduje się wystawa samochodów produkowanych przez byłą Fabrykę Samochodów Ciężarowych w Starachowicach. Osobną częścią muzeum jest wystawa paleontologiczna, której najważniejszym elementem jest zbiór skamieniałości - tropów zwierząt żyjących w rejonie Gór Świętokrzyskich przed 200 milionami lat.

Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura

ul. Wielkopiecowca 1, 27-200 Starachowice, tel./fax 041 275 40 83

www.ekomuzeum.pl

czynne: IV – X – wt. - pt. 8.00 – 18.00, sob. – niedz. 12.00 – 18.00

XI – III wt. – pt. 8.00 – 16.00, sob. – niedz. 12.00 – 16.00

czas zwiedzania: 2 – 2,5 godz.

Uwaga!

Muzeum aktualnie nieczynne - trwają prace remontowe. Po ich zakończeniu (wrzesień 2010 r.) obiekt ma być zgodny z obowiązującymi standardami i w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych.

■ Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski w Kałkowie-Godowie

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świętokrzyskiej należy do najmłodszych ośrodków kultu maryjnego w Polsce jednakże tłumnie odwiedzanych przez pielgrzymów i turystów. W latach osiemdziesiątych XX w. powstał tu kompleks obiektów sakralnych jak: Świętokrzyska Gólgota, kościół parafialny ze słynnym z łask obrazem Matki Boskiej Bolesnej, Droga Krzyżowa, Droga Betlejemka, Kaplice Różańcowe czy też Dom Pielgrzyma.

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świętokrzyskiej

Kałków-Godów 84 A, 27-225 Pawłów k. Starachowice, tel. 041 272 18 88

www.kalkow-godow.pl

czas zwiedzania: minimum 1 godz.

 Odległość od Starachowic ok. 5 km. Zatrzymujemy się na parkingu (utwardzony), obok mała gastronomia, toalety. Do wejścia na teren sanktuarium mamy do przebycia ok. 100 m. (droga utwardzona).

W obiekcie dostępne są:

- kościół (wejście z podjazdem i barierkami),
- Droga Krzyżowa (alejki utwardzone),
- mini zoo,
- herbaciarnia (czynna od kwietnia do końca października),
- Golgota (tu dostępny tylko dolny poziom).

Na terenie Sanktuarium przedstawiane jest Misterium Męki Pańskiej (niestety ze względu na schody - niedostępne) oraz Panorama Świętokrzyska – dostępna, w sali zlokalizowanej na parterze. (cena normalny 4 zł, ulgowy 2 zł - grupa minimum 16 osób, czas przedstawienia ok. 0,5 godziny).

W obiekcie toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Ponadto hospicjum dla dzieci i dom rehabilitacyjny (opiekun – Jacek Dziwła 0606 835 086). Grupa lub osoby indywidualne mogą skorzystać z noclegu albo turnusu rehabilitacyjnego do dwóch tygodni (30 łóżek). Można również zamówić posiłek – konieczna rezerwacja.

BAZA NOCLEGOWA

Hotel „Ziółek” *

Łączna 87a, 26-040 Łączna
tel./fax 041 254 81 14, 041 254 88 15,
0601 092 899

www.hotelziolek.com

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Promień” **

ul. Legionów 105
26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 041 253 86 36, tel./fax 041 252 32 54

www.hotel-promien.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Paradiso” ***

ul. Harcerska 12, 26-130 Suchedniów
tel. 041 254 48 99

www.hotelparadiso.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Europa”****

ul. Radomska 76a, 27-200 Starachowice
tel. 041 276 78 00, fax 041 276 78 01

www.europa-botel.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Hotel „Senator” ***

ul. Krywki 18, 27-200 Starachowice
tel./fax 041 274 03 90

www.h-s.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Dom Pielgrzyma

Kalków-Godów 84 A
27-225 Pawłów k. Starachowic
tel. 041 272 18 88, 041 272 17 30

www.kalkow-godow.pl

parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych

Punkty Informacji Turystycznej

BAŁTÓW

Punkt Informacji Turystycznej
Klub „Bałtek”
Bałtów 55, 27-423 Bałtów
tel. 041 264 12 93
www.baltow.info

BIELINY

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny
tel. 041 302 50 89
www.bieliny.pl

KIELCE

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Ściegiennego 2 (Wojewódzki Dom Kultury)
25-033 Kielce
tel./fax 041 348 00 60, 041 361 80 57
www.swietokrzyskie.travel

Informacja Turystyczna
Pl. Niepodległości 1 (Dworzec PKP I p.), 25-506 Kielce
tel./fax 041 345 86 81, 041 367 64 36
www.um.kielce.pl/turystyka

Punkt Informacji Turystycznej
Świętokrzyski Oddział PTTK w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 041 344 77 43, fax 041 344 59 14
www.pttkkielce.pl

Stowarzyszenie Przewodników Świętokrzyskich
ul. Staszica 5, 25-008 Kielce
tel. 041 344 60 73, fax 041 368 46 78

KOŃSKIE

Punkt Informacji Turystycznej
Oddział PTTK w Końskich
ul. Zamkowa 7, 26-200 Końskie
tel./ fax 041 372 31 70
www.pttkkonskie.pl

NAGŁOWICE

Punkt Informacji Turystycznej Gminy Nagłowice
Dworek Mikołaja Reja, ul. Kacpra Walewskiego 7
28-362 Nagłowice
tel. 041 381 45 70, fax 041 381 49 21
www.naglowice.glt.pl

NOWA SŁUPIA

Punkt Informacji Turystycznej
ul. Świętokrzyska 18, 26-006 Nowa Słupia
tel. 041 317 76 26, 041 317 70 13
www.nowaslupia.pl

OPATÓW

Punkt Informacji Turystycznej
Oddział PTTK w Opatowie
Pl. Obrońców Pokoju 18, 27-500 Opatów
tel. 015 868 27 78
www.pttkopatow.free.ngo.pl

OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

Oddział PTTK im. Stanisława Jeżewskiego
siedziba Koła Przewodników Turystycznych
Al. 3 Maja 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 041 265 25 24

PIŃCZÓW

Centrum Informacji Turystycznej Ponidzia
ul. Piłsudskiego 2, 28-400 Pińczów
tel./fax 041 357 24 72 tel. 041 357 54 04
www.muzeumitpinczow.eu

SANDOMIERZ

Punkt Informacji Turystycznej w Sandomierzu
Oddział PTTK
ul. Rynek 12, 27-600 Sandomierz
tel. 015 832 23 05, tel./fax 015 832 26 82
www.pttk-sandomierz.pl

SKARŻYSKO-KAMIENNA

Oddział Miejski PTTK
ul. Słowackiego 25
26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 041 253 15 42
biuro czynne: poniedziałek, środa,
czwartek w godz. 17.00-19.00

STARACHOWICE

Oddział PTTK im. J. Głowackiego
ul. Krywki 1, 27-200 Starachowice
tel. 041 274 62 68

STASZÓW

Punkt Informacji Turystycznej
LOT „Czym chatą bogata”
ul. Rynek 1, 28-200 Staszów
tel. 0508 497 133
www.czymchatabogata.eu

ŚWIĘTY KRZYŻ

Punkt Informacji Turystycznej
Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej
Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny
tel. 041 317 70 21, 041 317 82 78
fax 041 317 82 79 wew. 119
www.swietykrzyz.pl

WŁOSZCZOWA

Punkt Informacji Turystycznej
Powiatowe Centrum Kulturalno-Rekreacyjne
ul. Koniecpolska 42, 29-100 Włoszczowa
tel. 041 394 35 90, 0604 393 269
www.ziemiawloszczowska.prv.pl

Baza Uzdrawiskowa

BUSKO-ZDRÓJ

„Uzdrowisko Busko-Zdrój” SA

ul. F. Rzewuskiego 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 00, tel./fax 041 378 41 54
www.uzdrawisko-busko-zdroj.com.pl

Sanatorium „Marconi” –

Centralna Rezerwacja

Park Zdrojowy, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 31 51, 041 370 31 52
fax 041 370 30 50
e-mail: rezerwacja@uzdrawisko-busko-zdroj.com.pl

Sanatorium „Astoria”

ul. Starkiewicza 19, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 378 80 67
www.astoria.tbu.pl

Sanatorium Uzdrowiskowe „Bristol”

ul. 1 – go Maja 1a, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 91

Sanatorium „Mikołaj”

ul. 1 – go Maja 3, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 26

Sanatorium „Nida-Zdrój”

ul. Rzewuskiego 9, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 378 24 91-3, fax 041 378 37 72
www.sanatoria.com.pl/busko/nida

Sanatorium „Rafał”

ul. Topolowa 2, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 378 39 68, 041 378 21 62
fax 041 378 42 20
www.rafal.busko.com.pl

Sanatorium „Słowacki” Spa

ul. 1-go Maja 33, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 378 78 79, 041 370 80 95
041 370 80 95
www.slowacki.busko.com.pl

Sanatorium „Willa Zielona”

ul. 1-go Maja 39, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 73

Sanatorium „Włókniarz”

ul. Rokosza 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 70 70, fax 041 378 10 18
www.wlokniazr.pl

Specjalistyczny Szpital Kompleksowej Rehabilitacji i Ortopedii Dziecięcej „Górka”

ul. Starkiewicza 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 34 00, 041 370 34 50, 041 370 34 20
fax 041 378 14 47
www.gorka.med.pl

Szpital Uzdrowiskowy „Krystyna”

ul. Rzewuskiego 3, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 32 00

Szpital Uzdrowiskowy „Obłęgorek”

ul. 1-go Maja 19, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 041 370 33 32

21 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo- Rehabilitacyjny

ul. F. Rzewuskiego 8, 28-100 Busko-Zdrój
Rezerwacja: tel. 041 378 03 85
Recepcja: tel. 041 378 09 00,
Centrala: tel. 041 378 24 17
www.21wszur.pl
tel. 041 381 45 70, fax 041 381 49 21
www.naglowice.glt.pl

SOLEC-ZDRÓJ

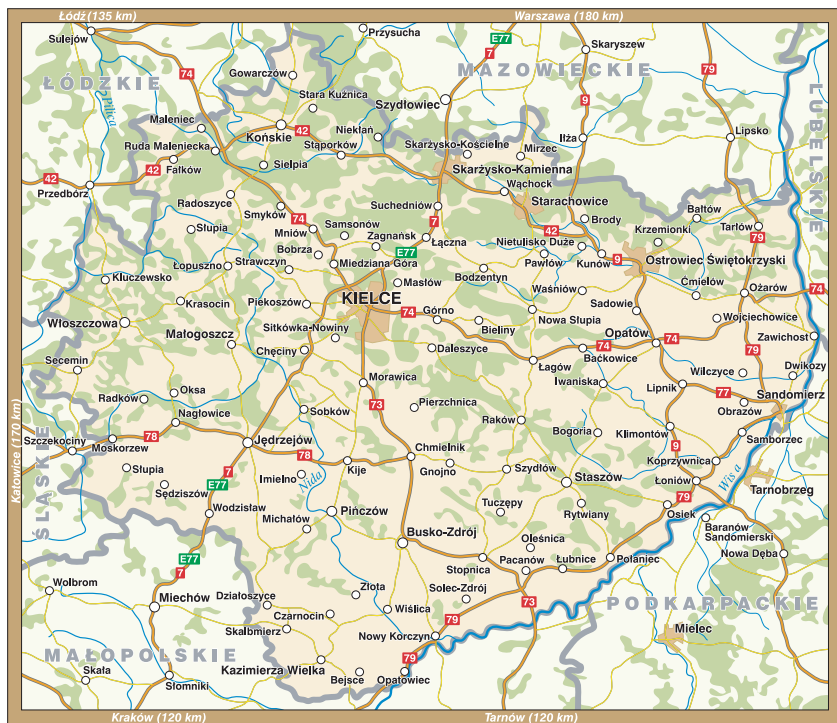
Malinowy Zdrój Hotel ***

SPA z Centrum Rehabilitacji

ul. Leśna 7, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 041 370 40 00, fax 041 370 40 02
www.malinowyzdroj.com.pl

Uzdrowisko Solec-Zdrój sp. z o.o.

ul. 1-go Maja 1, 28-131 Solec-Zdrój
tel./fax 041 377 60 17, 041 377 60 61
www.uzdrawiskosolec.pl

Opracowanie, redakcja – Yoostyna Sardey, Danuta Ramiączek

Współpraca: Małgorzata Fornalczyk, Sylwia Skuta

Konsultacja turystyczno-krajoznawcza: Danuta Ramiączek (www.przewodnikdanuta.pl)

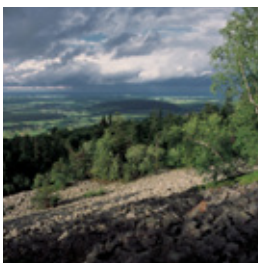
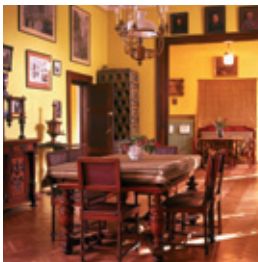
Skład: Andrzej Krzyśków

Fotografie:

W. Bałabański (12), Z. Frey (2, 30), J. Korbiński (26), J. Krywult (22, 45), B. I. Makowska (11)
 (5, 36), K. Pęczalski (4, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 42, 44 oraz okładki), P. Pierściński (8),
 D. Ramiączek (13), M. Rawluk K. Tarnowski (3), Thysiek (7, 8, 10, 18, 19, 29, 33, 35, 39, 44, 46), Ł. Zys (okładka front i 15)

Ponadto w wydawnictwie wykorzystano zdjęcia udostępnione przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (3, 6, 9, 12, 34, 43) oraz: Aeroklub Świętokrzyski (1), Hotel „Malinowy Zdrój w Solcu-Zdroju (14), Muzeum Mineralów i Skamieniałości w Świętej Katarzynie (41)

Wydawca: Media Consulting Agency – Wrocław 2009

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3
tel. 041 342 15 49, fax 041 344 52 65
www.sejmik.kielce.pl